

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2025-2026

Nr. 7

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 30 januari 2026

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	3
MEDEDELING	3
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	3
- van de heer Fouad Ahidar aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de evaluatie van de projecten rond oudejaarsavond	
<i>Sprekers: Fouad Ahidar – Ilyas Mouani – Mathias Vanden Borre – Emile Luhahi – Imane Belguenani – Ans Persoons, collegelid</i>	

- van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over de gevolgen van de overheveling van de leenvergoeding voor de Brusselse openbare bibliotheken

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Ans Persoons, collegelid

- van mevrouw Imane Belguenani aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over de organisatie van inburgeringsceremonies binnen het Nederlandstalig netwerk in Brussel

Sprekers: Imane Belguenani – Benjamin Dalle – Ans Persoons, collegelid

- van de heer Benjamin Dalle aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over de stand van zaken m.b.t. de renovatiewerken van het Kaaithheater

Sprekers: Benjamin Dalle – Ans Persoons, collegelid

- van de heer Ilyas Mouani aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende opvoedingsondersteuning in Brussel

Sprekers: Ilyas Mouani – Celia Groothedde – Fouad Ahidar – Imane Belguenani – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.V.O., ART. 60, 5, B).....26

- van de heer Fouad Ahidar aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het antipestbeleid in Brusselse Nederlandstalige scholen en de opvolging van ernstige signalen van pestgedrag in KTA Zavelenberg

- van de heer Ilyas Mouani aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de aanpak van pesten op school na zware feiten in Sint-Jans-Molenbeek

Sprekers: Fouad Ahidar – Ilyas Mouani – Celia Groothedde – Benjamin Dalle – Dirk De Smedt, collegelid

BIJLAGEN36

TREFWOORDENREGISTER37

7de vergadering**Vergadering van vrijdag 30 januari 2026****OCHTENDVERGADERING***De vergadering wordt om 9.12 uur geopend.**Voorzitster: mevrouw Najima El Arbaoui*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Lotte Stoops, de heer Bob De Brabandere, de heer Jan Busselen en de heer Gilles Verstraeten zijn verontschuldigd.

MEDEDELING

De voorzitter: Bij brief van 20 januari 2026 laat de Open Vld-fractie weten dat ze vanaf heden de naam “Anders.” zal dragen.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 59)**Evaluatie van de projecten rond oudejaarsavond**

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Op 13 november 2025 interpelleerde ik u over de nood aan een positief en constructief aanbod voor Brusselse jongeren in de periode rond oudejaar. Cijfers en ervaring tonen aan dat jongeren die in deze periode geen zinvolle activiteiten of begeleiding vinden een groter risico lopen om betrokken te raken bij relschopperij, overlast en ander onaangepast gedrag.

In de aanloop naar oudejaarsavond 2025 lanceerde u een subsidielij n die zich specifiek richt op jongereninitiatieven, met een focus op de periode rond oud en nieuw. Via die subsidielij n werden in dit kader dertien projecten geselecteerd en ondersteund.

Het meest zichtbare en mediagenieke project was het initiatief dat werd geleid door het Molenbeekse TFA-gemeenteraadslid Mohamed Adahchour, waarbij een twintigtal jongeren op 1 januari 2026 de straten van Sint-Jans-Molenbeek opruimde. Dit project illustreert het potentieel van degelijke initiatieven om jongeren op een positieve manier te betrekken bij hun leefomgeving en tegelijk bij te dragen aan de sociale cohesie en verantwoordelijkheidszin. Dat dit in Sint-Jans-Molenbeek plaatsvond, is een bonus, want die buurt lijdt vaak onder clichés en negatieve beeldvorming. Nogmaals proficiat aan de initiatiefnemers en aan alle jongeren die hieraan hebben meegewerkt.

Ik zou graag meer informatie krijgen over de andere projecten die minder belicht werden en over de algemene visie achter deze projectoproep. Welke doelstellingen werden met deze projectoproep nagestreefd en welke selectiecriteria werden daarbij gehanteerd?

Kunt u een volledig overzicht bezorgen van alle geselecteerde projecten? Welk bedrag werd aan elk project toegekend en welke concrete doelstellingen werden met elk project nagestreefd? Hoeveel jongeren namen per project effectief deel en welke profielen werden daarbij bereikt?

Het project dat via de media bekend raakte, vond plaats op 1 januari 2026. Werden er ook projecten georganiseerd op oudejaarsavond zelf, het moment waarop de risico's op overlast en incidenten traditioneel het grootst zijn? Zo ja, om welke projecten ging het en welke activiteiten werden toen aangeboden?

Hoe evalueert u het succes en de impact van dit initiatief? Wordt daarbij enkel gekeken naar kwantitatieve indicatoren, zoals het aantal deelnemers, of ook naar kwalitatieve elementen, zoals het bereiken van moeilijk bereikbare jongeren, de preventieve impact op overlast en de ervaring van de betrokken jongeren en partners?

Bent u van plan dit initiatief in de toekomst te herhalen of structureel verder te zetten? Gezien het beperkte budget van 3.000 euro per project binnen de subsidielijn À Fonds, zal dit opnieuw via deze subsidielijn gebeuren of overweegt u een andere formule met meer middelen? Kunt u toelichten op welke manier deze subsidieoproep werd gepromoot en gecommuniceerd naar Brusselse jongeren- en jeugdorganisaties?

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Bedankt voor deze vraag, want wij zijn het hierover eens. Dit is precies het soort initiatieven dat we moeten versterken. Eens te meer toont de VGC dat ze via impulsen snel kan schakelen en de stad kan verbeteren.

Ik was er zelf bij in Sint-Jans-Molenbeek, niet om te kijken, maar om mee te doen, om mee te kuisen. En belangrijk: dit was geen alleenstaand project. Er liepen meerdere initiatieven in verschillende wijken. Ik heb er ook veel bezocht en samen toonden ze aan dat zelfs kleine projecten een echt effect hadden op sfeer, gedrag en betrokkenheid.

Dat past volledig in de lijn van waar ik samen met collegelid Ans Persoons voor sta: niet enkel reageren wanneer het misloopt, maar vooral investeren in jongeren, vertrouwen en aanwezigheid.

We zijn nu januari 2026. Als we eerlijk zijn, weten we dat oud en nieuw elk jaar terugkomen. Dus moeten wij tegen eind volgend jaar verder staan dan proefprojecten. We hebben nood aan een structureel en uitgewerkt plan dat inzet op positieve alternatieven voor jongeren, in plaats van enkel op noodmaatregelen. We moeten dit ernstig nemen.

Mijn oproep is dan ook: laat ons dit niet evalueren om af te sluiten, maar evalueren om op te schalen en met een duidelijk plan te komen voor het jaar 2026.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dank u wel aan de collega's voor de vragen en voor de inspanningen die elke dag opnieuw worden geleverd. Het is werk dat we allemaal moeten opnemen. Als verantwoordelijke politici moeten we onze verantwoordelijkheid nemen en tonen dat wij van onze stad een betere plek kunnen en willen maken. Dat doen we

door initiatieven te steunen die het verschil maken wanneer er zich jaar na jaar problemen voordoen.

We moeten ook duidelijk zijn. Het is niet zo dat er zich tijdens deze oudejaarsnacht of overgang geen problemen hebben voorgedaan. Er zijn nog altijd zeer grote rellen geweest. Dat moeten we blijven benoemen, er duidelijk afstand van nemen en de daders ten strengste veroordelen.

De structurele problemen, de omkadering en de redenen waarom het elk jaar opnieuw misloopt, moeten verder onderzocht worden en hard worden aangepakt. Van mijn kant bestaat er absoluut geen enkel begrip voor die uitpattingen en nog veel minder wanneer die gericht zijn tegen onze hulpdiensten. Dat is het failliet van burgerzin.

Het positieve verhaal is natuurlijk dat wij en de VGC proberen een verschil te maken. De VGC kan echter dat niet allemaal alleen oplossen. De debatten hier geven soms de indruk dat, wanneer er ergens een gat valt omdat een andere overheid – en die zijn er talrijk in Brussel – haar taak niet goed uitvoert, de VGC het opnieuw maar moet oplossen. Dat kan de moraal van het verhaal niet zijn. Ik denk dat de VGC, binnen haar bevoegdheden en met de beschikbare middelen, beperkt is in haar opdracht. Het zal altijd van andere spelers afhangen om dit structureel aan te pakken.

Overlegt het collegelid in het kader van deze taken met de gemeenten, en dan vooral met die gemeenten waar het vaak mis loopt? Ik denk daarbij aan Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek, die volgens mij het meest problematisch zijn. Er zijn mogelijk schepenen, een burgemeester of partijgenoten waarmee het collegelid kan overleggen. Moet er niet meer een vinger aan de pols worden gehouden om te weten wat die gemeenten ondernemen om die problemen – die zich jaarlijks tot meerdere keren per jaar voordoen – aan te pakken? Denk bv. aan de problemen die zich voordeden wegens de Africa Cup. Welke initiatieven neemt het collegelid om die gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op hun bevoegdheden en verantwoordelijkheden te blijven wijzen?

De heer Emile Luhahi (Groen): Momenten zoals oudejaarsavond zijn belangrijk in de stad. Zij hebben veel potentieel, maar soms loopt het fout. De voorbije jaren is telkens opnieuw gebleken dat dit veel aandacht krijgt in de media, wat zeer negatief kan zijn voor het zelfbeeld van jongeren in onze stad. Ik heb enkele bijkomende vragen. Er werd gevraagd of er een overzicht is van de verschillende initiatieven. Welke activiteiten hebben de deelnemende organisaties gedaan op die avond? Mogelijk kan die informatie via een schriftelijke vraag worden opgevraagd?

Is het collegelid van plan om in de toekomst het initiatief te herhalen of op te schalen, naargelang de beoordeling? Hoe kijkt het collegelid naar de rolverdeling binnen de projecten? Zijn er mogelijkheden om de jongeren zelf meer kansen te geven in projecten als medeontwerper of trekker? Projecten die door jongeren worden getrokken, hebben volgens mij een grotere impact in dergelijke situaties.

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Het collegelid draagt verbinding in deze stad een warm hart toe. Het initiatief op oudejaarsnacht was mooi, maar men kan zich de vraag stellen of de jongeren die hebben ingetekend op het project een ander beeld wilden tonen van Brussel. Wilden zij aantonen dat er een deel jongeren is dat zich wel wilt inzetten voor onze stad en de publieke pleinen wel belangrijk vindt? Of waren het jongeren die vatbaar zijn om

gedragsproblemen te vertonen? Het is belangrijk om iedereen – ook jongeren die geen verbinding voelen met onze samenleving – te betrekken. Er zijn organisaties die werken rond jongeren die wat zijn losgekoppeld van onze samenleving, zoals JES in Sint-Jans-Molenbeek. Er zullen nog tal van andere organisaties zijn waarvan we hulp en kennis kunnen gebruiken. Volgens mij moeten we kijken naar organisaties die met dat doelpubliek werken, maar ook naar gemeenten die weten waar de probleemgebieden zich bevinden en welke organisaties werkzaam zijn op het terrein.

Het is een mooi initiatief, maar dit mag niet symbolisch blijven. Heeft het collegelid bepaalde criteria opgelegd voor organisaties die zouden kunnen intekenen en die werken met een doelpubliek dat los staat van onze samenleving?

Collegelid Ans Persoons: Het doel van deze projectoproep was om jongeren in de week rond oudejaar en op oudejaarsavond de kans te geven om zelf initiatieven te organiseren die inspelen op hun noden. Het initiatief kwam echt van de jongeren zelf. De VGC zet in op projecten die door hen worden gedragen. We werken daarvoor met À Fonds, dat een emanciperende werking kent voor de jongeren zelf. Dit is een rode draad in alle initiatieven van ons jeugdwerk.

Niet alle jongeren beschikken over een toegankelijke of veilige ruimte om nieuwjaar op een laagdrempelige manier te beleven. Met deze oproep wilden we jongeren de mogelijkheid bieden om zelf activiteiten te organiseren waar ze zich welkom en thuis konden voelen. De selectiecriteria focusten in de eerste plaats op projecten die plaatsvonden tijdens de week rond oudejaar of op oudejaarsavond. Daarnaast werden de beoordelingscriteria van de subsidielijn À Fonds gehanteerd, met name: voor en door Brusselse jongeren, originaliteit, organisatorische aanpak, evenwichtige begroting en financiële haalbaarheid en aandacht voor inclusie, toegankelijkheid en diversiteit.

In totaal werden 13 projecten gefinancierd voor een totaalbedrag van 32.505 euro. De projecten waren zeer divers: een familiedag, een wintermarkt, een talentenshow, een neon nieuwjaarsfeest en een nieuwjaarsreceptie met elektronische muziek. Er waren ook ontmoetingen met hulpverleners en brandweermensen waarbij voornamelijk over preventie werd gesproken. Verder werden er filmpjes gemaakt door jongeren over hoe het anders en beter kan, die via sociale media werden verspreid. Een volledig overzicht van de projecten met de toegekende budgetten is beschikbaar en zal worden bezorgd.

Een van de projecten heeft inderdaad de nationale pers gehaald. Daardoor is dit een symbolisch project geworden. Ik was zelf verbaasd dat dit zoveel aandacht kreeg. Door dit initiatief kwam er een betere beeldvorming van oudejaarsnacht in Brussel, zonder te negeren wat er is misgelopen. Het heeft bijgedragen om het beeld te kantelen. Er was niet alleen geweld, er waren ook positieve initiatieven. Dit is een symbolisch project, maar de beeldvorming is belangrijk. Op 1 januari 2026 vond er een schoonmaakactie plaats in de wijk Zwarte Vijvers in Sint-Jans-Molenbeek. Een twintigtal jongeren wilde met het initiatief de straten schoonmaken na oudejaar en tegelijk het imago van hun gemeente oppoetsen. Dat is exact wat Brussel nodig heeft. Deze jongeren en hun acties zijn inspirerend. Er vinden talloze mooie initiatieven plaats die verbinden en waarbij zorg wordt gedragen voor elkaar, maar ze blijven vaak onder de radar. We zetten ze in de kijker en tonen hoe het anders kan, met veilige feestplekken en met respect voor de hulpverleners en ordediensten. Nieuwjaar is een groot feest voor duizenden Brusselaars die samen vieren met vrienden en familie. Het zijn vaak

enkelingen die het verpesten voor de rest. Het was dus hoog tijd om dit positieve beeld van de hoofdstad in de kijker te zetten.

De meeste projecten gingen door in de week voor oudejaar. Er waren twee projecten die op oudejaarsavond zelf doorgingen. Karaoke connect van Scouts Ukkel vond plaats in het jeugdhuis 't Uilekot in Ukkel. In Comenius te Koekelberg vond een veilig, begeleid en alcoholvrij nieuwjaarsfeest plaats voor jongeren tussen 11 en 17 jaar die rond de jaarwisseling geen specifiek aanbod vonden voor hun leeftijdscategorie.

Zoals ik vorige keer in de Raad al heb gezegd, is het niet de taak van het jeugdwerk of van de VGC om te waken over de veiligheid van de stad. Ook niet op oudejaarsavond. Wel ben ik ervan overtuigd dat het jeugdwerk door zijn nabijheid een cruciale rol kan spelen in de vrijetijdsbesteding van jongeren. Dankzij deze projecten heeft oudejaarsavond 2025 alvast meer positiviteit gebracht dan de vorige jaren. Daarmee werd een belangrijk doel bereikt.

De evaluatie is nog niet helemaal afgerond. Er volgt nog een afrondend gesprek en er komen nog evaluatieformulieren en eindverslagen. Daarbij wordt er rekening gehouden met zowel kwantitatieve als kwalitatieve criteria. De voorlopige evaluatie is positief.

De oproep heeft diverse groepen jongeren bereikt en heeft geleid tot een gevarieerd aanbod aan initiatieven. De ondersteunde projecten zijn er in het algemeen in geslaagd om laagdrempelige, veilige en warme ontmoetingsmomenten te creëren voor jongeren, in een periode die voor velen niet vanzelfsprekend is. Daarnaast tonen de initiatieven een sterke betrokkenheid van jongeren als initiatiefnemers, met activiteiten die aansluiten bij hun leefwereld en noden. Zodra de evaluatie volledig is afgerond, zullen we bekijken hoe we hier in de toekomst verder mee aan de slag kunnen gaan.

De werving van jongeren is op een laagdrempelige manier verlopen. Het À Fonds-netwerk werd gecontacteerd via e-mail en sociale media. Daarnaast was er mond-tot-mondreclame en werd aan Entree en de jeugdpartners gevraagd om jongeren te enthousiasmeren voor deelname. Dat bleek voldoende. Jongeren hebben snel gereageerd op de oproep en hebben de informatie vervolgens zelf verder verspreid via hun eigen netwerken.

Ik wil tot slot nog het volgende zeggen. Het valt niet te ontkennen dat de overgang naar het nieuwe jaar in Brussel vaak gepaard gaat met negatieve uitpattingen en vandalisme. Voor politie, brandweer en hulpverleners is dit een van de zwaarste dagen van het jaar, en ik wil hen uitdrukkelijk danken voor hun inzet. Ook voor jongeren zelf is dit vaak een moeilijke avond. Ze vinden niet altijd geschikte plekken om nieuwjaar te vieren met vrienden en voelen zich soms opgesloten, omdat enkelen met slechte bedoelingen het verpesten voor duizenden anderen.

De jongereninitiatieven die hier werden ondersteund, vormen een eerste stap naar minder incidenten tijdens oudejaarsnacht. Op termijn kunnen ze bijdragen aan een doeltreffendere aanpak en aan een bredere samenwerking tussen lokale besturen, politie, preventiediensten en buurt- en jongerenwerkingen. Zo'n brede aanpak is noodzakelijk, want vrijetijdsorganisaties en jeugdwerk kunnen dit probleem niet alleen oplossen. Met deze dertien projecten hebben we alvast een belangrijke eerste stap gezet. Jongeren tonen zelf hoe ze veilige plekken creëren om te vieren en hoe ze met positieve boodschappen en verbindende ontmoetingen de perceptie rond de woelige oudejaarsnacht proberen om te keren.

Dit thema ligt mij nauw aan het hart. Ik dank de raadsleden die dit onderwerp hebben aangekaart en opgevolgd, en dat op een constructieve manier. Er is inderdaad gezegd dat dit geen eenmalige actie mag zijn. Tegelijk wil ik benadrukken dat het jeugdwerk natuurlijk het hele jaar door aanwezig is in de wijken, zeker ook via de werkingen voor maatschappelijk kwetsbare jongeren (WMKJ's) van D'Broej. Wat hier is gebeurd, heeft een sterk symbolisch karakter, maar het kan ook een begin zijn. Het is niet alleen symbolisch: het draagt een duidelijke symbolische lading, maar het heeft ook geleid tot concrete projecten die inspelen op de noden van jongeren. Dat neemt niet weg dat er het hele jaar door structureel wordt samengewerkt, ook met jongerenorganisaties.

Wat de vraag van de heer Mathias Vanden Borre betreft over Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek en het samenzitten met de gemeenten, wil ik benadrukken dat dat sowieso gebeurt binnen het jeugdwerk. In die gemeenten zijn verschillende jeugdwerkpartners actief en er zijn ook meerdere projecten ingediend rond oudejaarsnacht in samenwerking met die lokale besturen.

Zoals al meermaals is gezegd, zullen we vanuit de VGC niet alle problemen rond veiligheid kunnen oplossen. Ik ben daar zelf ook veel mee bezig, onder meer in overleg met de brandweer. Ik vond het dan ook bijzonder positief dat er een jongerenproject tussen zat dat expliciet de link legde tussen jongeren en de brandweer, zodat zij samen konden nadenken over preventie.

We weten uiteraard niet hoe de situatie in Brussel verder zal evolueren, maar die verbinding leggen tussen jongeren en de brandweer en andere hulpdiensten, ook om het beeld dat beide groepen van elkaar hebben bij te stellen, is volgens mij altijd positief voor deze stad. Dat zijn initiatieven waar ik graag verder op wil inzetten.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik heb geen aanvullende vraag, ik ben zwaar teleurgesteld. Ofwel moet ik het antwoord opnieuw bekijken of herlezen, maar ik begrijp eigenlijk niet goed wat hier juist is gebeurd. Het collegelid zegt dat er dertien projecten waren. Ik heb begrepen dat er daarvan twee projecten effectief plaatsvonden op oudejaarsavond zelf. Dat ging over eentje in Ukkel en eentje in Comenius in Koekelberg, voor jongeren tussen 11 en 17 jaar. De rest van de projecten waren activiteiten doorheen de week, de klassieke werking, terwijl de discussie vandaag net over oudejaarsavond gaat.

De vraag is hoe we jongeren gaan bezighouden op oudejaarsavond, om te vermijden dat ze rondhangen, zich vervelen of in problemen terechtkomen. Het collegelid spreekt over ontmoetingen met de brandweer, maar dat gebeurt sowieso het hele jaar door. Vandaag hebben we 32.000 euro uitgegeven om iets te organiseren voor oudejaarsavond, en dan moeten we nog wachten op een evaluatie.

Het collegelid spreekt over mond-tot-mondreclame en over een *family day* of een talkshow, maar wat is er concreet gebeurd op oudejaarsavond zelf? Wat was het initiatief, hoeveel jongeren zijn er bereikt? Er waren 20 aanwezigen, maar als ik mijn collega's die daar aanwezig waren daarvan aftrek, blijven er 16 jongeren over. Dan stel ik mij de vraag: wat is hier precies gerealiseerd?

De bedoeling was toch om jongeren effectief bezig te houden op oudejaarsavond, bijvoorbeeld met een pingpongtoernooi, een basketbaltoernooi, voetbal, gamen, samen eten, activiteiten waar jongeren echt iets aan hebben. Zodat ze kunnen vieren, samen zijn, eventueel

ook gewoon plezier maken zoals andere jongeren dat doen. Vandaag hoor ik vooral projecten die sowieso al het hele jaar door gebeuren via de jeugdwerkingen.

Sorry, maar ik ben echt teleurgesteld. Er was inderdaad een project in Ukkel, waar - voor zover ik weet - niet echt veel problemen zijn. Er werd ook gesproken over omgaan met alcohol. Dat vind ik ook belangrijk, maar dat gebeurt al met de BOB-acties. Wat werd er concreet gedaan op oudejaarsavond met die 32.000 euro? Alleen die 2 projecten, voor jongeren van 11 tot 17 jaar, op welk moment en met hoeveel deelnemers? Komaan.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): De heer Fouad Ahidar was vroeger jeugdwerker, dus hij kent het jeugdwerk goed. Ik moet hem niet uitleggen dat preventie en zaken zoals samenwerking met de brandweer belangrijk zijn, maar dat doe je niet alleen op oudejaarsavond. Preventie begint veel vroeger. Oudejaarsavond is soms al te laat. Die ontmoetingen tussen jongeren en hulpdiensten zijn een vorm van preventie, maar dat is geen activiteit die je op oudejaarsavond zelf organiseert. Met alle respect, maar jongeren uit Ukkel hebben ook recht op feestjes.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Dat heb ik toch niet ontkend!

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Nee, dat weet ik, maar preventieprojecten lopen het hele jaar.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Maar dat gebeurde al. Wat gebeurt er concreet op oudejaarsavond?

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Die schoonmaakactie gebeurde misschien maar met 20 of 17 jongeren, maar het symbolische effect daarvan is veel groter. Honderden, duizenden jongeren zijn via de media bereikt. Dat heeft het beeld van Brussel meebepaald. In plaats van alleen negatieve berichtgeving over oudejaarsnacht, was er ook ruimte voor positieve initiatieven.

Collega Mathias Vanden Borre, we moeten fouten benoemen en jongeren die over de schreef gaan bestraffen, daar ben ik het mee eens. Maar het gaat om een minderheid. Deze acties tonen dat jongeren zelf oplossingen willen aanreiken.

Collega Fouad Ahidar, laat ons nu al starten met nadenken over volgend jaar. Niet iedereen kan zich vrijmaken om op oudejaarsavond te werken, dat weet iedereen in het jeugdwerk. Als je dat rondvraagt bij jeugdwerkingen, schrik je van de antwoorden.

Daarom pleit ik ervoor om hier vroeger over na te denken, samen, richting volgend jaar. Niet pas in november.

Veiligheid is geen kerntaak van de VGC-Jeugddienst, maar veiligheid voor jongeren is wel een taak van iedereen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is een interessant debat dat de gemoederen blijft verhitten, maar dat niet alleen in dit gremium moet plaatsvinden. Met name in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in de gemeenteraden zou het nog pertinenter zijn.

Wat ik daarnet zei, blijft overeind: we kunnen er niet van uitgaan dat de VGC alle problemen oplost. We kunnen ons steentje bijdragen. Dat steentje onderschatten we misschien, of misschien overschatten we het – de waarheid ligt waarschijnlijk in het midden. Het punt is dat die andere beleidsniveaus echt voor hun verantwoordelijkheid moeten worden geplaatst. Daar ligt de *crux*, een groot deel van de oplossing. Het nulrisico bestaat niet, maar er kan zowel inzake preventie als inzake repressie nog veel meer gebeuren om de problemen structureel op te lossen en ervoor te zorgen dat we oudejaarsavond eindelijk vreedzaam kunnen vieren.

De heer Emile Luhahi (Groen): Mevrouw het collegelid, bedankt voor uw uitgebreide antwoord. We wachten op het overzicht van de activiteiten, om op basis daarvan de juiste conclusies te kunnen trekken.

In onze stad is elke stap richting preventie een stap in de goede richting, of die stap nu gezet wordt op oudejaarsavond zelf of in de aanloop ernaartoe. Wel denk ik dat we nog meer kunnen nadenken over meer initiatieven op de dag zelf. De debatten die we nu voeren, vormen een constructief uitgangspunt voor die denkoefeningen.

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Het is mooi meegenomen dat Brussel eens positief in beeld is gekomen. Het komt maar al te vaak voor dat negatieve zaken de pers halen en de positieve niet aan bod komen. Ik vind het wel vrij storend dat het om symbolische activiteiten ging.

De bedoeling is dat we jongeren tijdens oudejaarsnacht aanmoedigen om zich met iets anders bezig te houden dan met relletjes. Dat komt neer op preventie. De twee projecten die op oudejaarsavond plaatsvonden en die u daarnet aanhaalde, hebben daar niet veel mee te maken. Het ging over jongeren veilig van de ene plek naar de andere brengen, en over het andere project hebben we niet veel details gekregen. In ieder geval ging het niet echt over preventie.

Ik weet dat veiligheid geen bevoegdheid van de VGC is, maar we weten allemaal hoe belangrijk een brede aanpak is. Het onderwijsaanbod en vrijetijdsaanbod gaan hand in hand om jongeren een positieve bijdrage te doen leveren aan onze stad. We moeten dus veel meer inzetten op preventie, in plaats van op symbolische evenementen en activiteiten.

Collegelid Ans Persoons: Ik ben blij dat ik nog even kan reageren, want jullie kritiek is best tegenstrijdig. Mijnheer Fouad Ahidar, u zegt dat er de avond zelf te weinig is gebeurd. Mevrouw Imane Belguenani, u zegt dat er te weinig preventie is.

Op oudejaarsavond zelf gaat het vooral om jongeren bezighouden, feestjes organiseren. Preventie vindt in de dagen en weken voor oudejaar plaats. We hebben dus geprobeerd om een selectie te maken en een evenwicht te bewerkstelligen, net om niet de kritiek te krijgen dat we alleen feestjes zouden organiseren.

Van de contacten tussen de brandweer en de jongeren, kun je zeggen dat ze het hele jaar door moeten plaatsvinden. Daarom hebben we bij de brandweer een cel opgericht die zich specifiek daarmee bezighoudt.

Zeer geïntensiveerde contacten met jongeren zijn daarentegen cruciaal in de weken voor de moeilijkste nacht van het jaar. We zullen nooit alle jongeren bereiken, maar de jongeren die we kunnen aanspreken, kunnen later in hun eigen wijk of omgeving het beeld van de brandweer bijstellen.

Een evenwicht dus, tussen feestjes, activiteiten en andere manieren om jongeren van straat te houden op oudejaarsavond enerzijds, en voorafgaande preventie anderzijds.

Toen we gestart zijn met dit project, heb ik wel even getwijfeld. Het was een idee van de heer Ilyas Mouani. Ik vond het een goed idee, maar ook riskant. We wisten van begin af aan dat we er niet alle problemen mee zouden oplossen. We beseften dat het steunen van een aantal projecten of initiatieven tot kritiek zou kunnen leiden als er alsnog nog geweld of vandalisme werd gepleegd op oudejaarsavond.

Het was dus nooit de ambitie om alles op te lossen. Dit was een eerste kleinschalige poging, die in heel korte tijd is opgezet om in te spelen op de noden van jongeren. We hebben dertien projecten geselecteerd en daar voor deze eerste editie iets meer dan 30.000 euro voor uitgetrokken. Nu is het de bedoeling om heel veel te leren uit wat we hebben ondernomen, zodat het volgend jaar nog beter kan.

Achteraf is het altijd gemakkelijk om kritiek te hebben en te beweren dat er niet genoeg is gebeurd. Nogmaals, het was niet de bedoeling om alle problemen van Brussel op oudejaarsavond op te lossen. Met ons kleine budget en ons kleine doelpubliek kan de VGC onmogelijk iedereen bereiken. We proberen tenminste stenen in de rivier te leggen. Dan vind ik het eigenlijk een beetje gemakkelijk om te zeggen dat er meer moet gebeuren. We proberen tenminste. Kan het altijd beter? Zeker wel. Maar over deze eerste editie kunnen we toch gerust zeggen dat we een mooi resultaat hebben geboekt. Na evaluatie proberen we het volgend jaar nog beter te doen en nog meer jongeren te bereiken. (*Applaus*)

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Op nieuwjaarsdag hebben jongeren een grote opruimactie gehouden om de rommel van anderen van de avond ervoor op te ruimen. Zij hebben alle verdienste en ze verdienen applaus, maar daar gaat het nu niet over. Ik bedoel dat we 30.000 euro hebben uitgetrokken voor oudejaarsavond.

Dat jullie aan preventie doen, is normaal. De brandweer doet het ook al en dat is goed. Maar wat gebeurt er op oudejaarsavond zelf? Hoe houden we die jongeren bezig zodat ze uit verveling niets ongewensts gaan doen?

Daarom ben ik zwaar teleurgesteld in het aanbod op oudejaarsavond zelf, dat is toch duidelijk? Ik zeg u vandaag: u moet dit project op een andere manier aanpakken. Preventie is een zaak, maar hoe organiseer je de avond zelf activiteiten?

Maar goed, we wachten op de evaluatie. We zullen zien hoeveel jongeren naar de gemeentelijke projecten zijn getrokken en hoeveel jongeren de VGC de dag zelf heeft bereikt. Met 30.000 euro kun je 10 voetbalzalen of een feestzaal huren. Of je kunt een privé-initiatief nemen. Maar laat die jongeren dan die zaal huren! 30.000 euro is alsnog veel geld, hoor. Je moet op alle mogelijke momenten gewoon resultaten boeken.

Akkoord, u kunt niet alles oplossen. Maar we hadden minstens verwacht dat u iets kon doen de dag zelf. U hebt ze niet georganiseerd, de jongeren wel. Maar u hebt die projecten gekozen! Als het mogelijk is, zou ik de lijst willen zien van alle mensen die een project hebben ingediend. Waarom heeft het College maar voor 13 projecten gekozen?

- *Het incident is gesloten.*

Overheveling van de leenvergoeding voor de Brusselse openbare bibliotheken

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Vorig jaar hadden we reeds een debat over dit onderwerp naar aanleiding van een vraag die ik had ingediend. Vandaag wil ik graag op het thema terugkomen.

In oktober 2025 werd bekendgemaakt dat de Vlaamse overheid vanaf 1 januari 2026 niet langer zal instaan voor de gecentraliseerde berekening en uitbetaling van de leenvergoeding voor de openbare bibliotheken. Deze administratieve en financiële verantwoordelijkheid wordt dus volledig doorgeschoven naar de lokale besturen, die voortaan individueel hun uitleencijfers moeten verwerken, aangifte moeten doen en de leenvergoedingen rechtstreeks moeten betalen.

Boven op deze bijkomende kost is er sprake van een toename van de administratieve lasten voor zowel gemeenten als bibliotheken. Dit alles speelt zich af in een context waarin de openbare bibliotheken reeds geruime tijd te maken hebben met een toenemende financiële en organisatorische druk.

Nu het nieuwe jaar is ingegaan, wens ik op te volgen welke concrete gevolgen deze beslissing heeft voor de Nederlandstalige Brusselse bibliotheken. Zo gaf Muntpunt reeds aan op zoek te moeten gaan naar ongeveer 10.000 euro, en dat in een context van algemene budgettaire krapte.

Tijdens ons debat in november stelde u dat gemeenten deze kost kunnen aanrekenen aan het collectiebudget of aan het werkingsbudget van de bibliotheek. In beide gevallen dreigt de financiële last echter bij de bibliotheken zelf terecht te komen, met een mogelijke impact op de dienstverlening en op de betaalbaarheid van het lenen van boeken.

U gaf aan te hopen dat de gemeenten deze bijkomende kosten zouden opnemen, naar analogie met de ondersteuning van de Franstalige bibliotheken. Is daarover intussen meer duidelijkheid?

Is die hoop werkelijkheid geworden? Hebt u weet van gemeenten die aangeven deze kost niet op zich te nemen? Hebt u een overzicht?

Hebt u verder onderzocht of en op welke manier de VGC kan tussenkomen indien gemeenten deze kost niet of niet volledig wensen te dragen?

Ik had u ook willen vragen naar een overzicht van de voorziene bedragen per gemeente, maar die cijfers hebt u me ondertussen al bezorgd.

Hebt u signalen ontvangen van bibliotheken die vrezen voor het voortzetten van hun werking of voor een inperking van hun dienstverlening?

Kan de VGC ondersteuning bieden bij de bijkomende administratieve opvolging?

Is er meer duidelijkheid over de mogelijke impact op het Nederlandstalige lees- en cultuuraanbod in Brussel?

Collegelid Ans Persoons: Zoals toegelicht tijdens de plenaire van 21 november 2025, zal de Vlaamse overheid vanaf 1 januari 2026 niet langer instaan voor de betaling van de leenvergoeding voor de Nederlandstalige bibliotheken in Vlaanderen en Brussel. De Brusselse lokale besturen betalen de leenvergoeding voor hun Franstalige bibliotheek al een tijd en doen dat vanaf heden ook voor hun Nederlandstalige bibliotheek.

De kosten voor deze leenvergoeding variëren tussen 995 en 5.933 euro voor de lokale bibliotheken en voor Muntpunt is de kostprijs 11.817 euro. Mijn medewerkers bezorgden de simulatie aan de Diensten naar aanleiding van de zitting van de Raad van november 2025.

Uit het structureel maandelijks overleg dat mijn diensten hebben met de lokale bibliotheken blijkt dat in de meeste gevallen de kost van de leenvergoeding momenteel wordt opgevangen binnen de budgetten van de bibliotheek zelf. Momenteel heb ik geen weet van gemeenten die deze kost niet betalen, noch van gemeenten die hun werking of dienstverlening dienen stop te zetten ten gevolge van deze leenvergoeding, maar ik zal dit blijven monitoren en ingrijpen wanneer nodig.

Zoals u weet, organiseer ik op regelmatige basis overleg met de schepenen van Nederlandstalige cultuur. Bij een volgend overleg zal dit onderwerp ongetwijfeld aan bod komen. Bibliotheken zijn een kerntaak van het lokale bestuur. Ook dragen de lokale Brusselse besturen de kosten reeds langer voor hun Franstalige bibliotheken, zoals ik in november al had aangegeven. Het lijkt me dan ook maar evident dat de lokale besturen dat ook doen voor hun Nederlandstalige bibliotheek.

Wat uw vraag inzake de bijkomende administratieve lasten betreft, wil ik meegeven dat mijn diensten op dit moment intensief overleg plegen met alle betrokken actoren (Reprobel, Cultuurconnect, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief & Documentatie) om mogelijke pistes te verkennen om de Brusselse bibliotheken administratief te ondersteunen.

Net als u deel ik de bezorgdheid om het Nederlandstalig lees- en cultuuraanbod in Brussel te behouden en te versterken. Het netwerk van de 19 Nederlandstalige bibliotheken, Muntpunt en mijn dienst Ondersteuning Brusselse bibliotheken (OBIB) spelen hierbij een cruciale rol.

Lezen is iets wat mij na aan het hart ligt. Vandaar hebben we binnen de oproep ToTaalplan Nederlands een heel mooi leesproject hebben ingediend samen met de beleidsdomeinen Onderwijs en Gezin. Ik hoop dat de Vlaams minister van Brussel de waarde van dit project binnen de veelheid van ingediende projecten zal honoreren.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik denk dat de meeste vragen duidelijk zijn beantwoord.

U zegt geen tekenen te zien dat mijn vrees over het feit dat er een ongelijke behandeling zou ontstaan tussen Nederlandstalige en Franstalige bibliotheken, werkelijkheid is geworden. U zult het echter blijven opvolgen. Helaas zijn er in Brussel nog wel voorbeelden van zaken die evident lijken maar dat in de praktijk toch niet zijn, en waar er problemen rijzen. Het communautaire spook is in deze stad helaas nooit ver weg. Maar goed, laten we positief blijven: er is een oplossing gevonden voor de bibliotheken. Dat is belangrijk. U moet de vinger aan de pols blijven houden.

Wat tot slot het ToTaalplan Nederlands betreft, ben ik tevreden dat de brede VGC-werking afgestemd wordt op overkoepelende projecten van de Vlaamse Gemeenschap. Als ik het goed heb, zijn er wel 7 keer meer projecten ingediend dan dat er financiering beschikbaar is. Er moet dus sowieso een keuze worden gemaakt. Dat is een opdracht voor de Vlaams minister voor Brussel.

Dankzij het grote succes komen er in de toekomst misschien nog meer mogelijkheden. Misschien ontstaan er zelfs nieuwe banden. Alleszins is het een goede zaak. Lezen is cruciaal voor onze doelstellingen. Het vormt een sleutel tot de Vlaamse Gemeenschap en de bibliotheken spelen daarin een cruciale rol. Als we dat geheel kunnen versterken, doen we dat heel graag.

- *Het incident is gesloten.*

Organisatie van inburgeringsceremonies binnen het Nederlandstalig netwerk in Brussel

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Het inburgeringslandschap ziet er in Brussel enigszins anders uit. Er waren de vroegere Franstalige inburgeringstrajecten, maar sinds de *cocomisering* bestaan er tweetalige GGC-trajecten. Anderzijds zijn er nog steeds de Nederlandstalige trajecten bij Bon, waar al enorm veel stappen zijn ondernomen, omdat die daar al veel langer bestaan. In de vorige legislatuur is gewerkt aan een gestandaardiseerde test. Het is zelfs mogelijk om 's avonds en in het weekend lessen te volgen, en ook digitaal. Dat biedt veel nieuwkomers de mogelijkheid om volwaardig deel te nemen aan zo'n traject.

We mogen bijzonder fier zijn op het kwalitatieve traject van de Vlaamse Gemeenschap en op de nieuwkomers die zich maanden of soms jaren hebben ingezet om een inburgeringsattest te behalen. Aan het einde van de rit, wanneer men geslaagd is, is het sinds de vorige legislatuur mogelijk om een inburgeringsceremonie te organiseren in het lokaal bestuur, dus ook in de gemeenten. De VGC fungeert daarbij voor de Vlaamse overheid als een lokaal bestuur dat de link moet leggen met de verschillende gemeenten.

Ik vind zo'n inburgeringsceremonie aan het einde van de rit voor nieuwkomers zeer belangrijk. We weten, en dat was al zo in de vorige legislatuur, dat 80 % en soms zelfs 90 % van de nieuwkomers slaagt voor een inburgeringstraject, dat vrij intensief is. Ze leren er veel over normen en waarden en kunnen deelnemen aan een buddytraject, waardoor ze hun verbinding met de stad kunnen versterken. Daarom vind ik dat die inburgeringsceremonies elk jaar in elke gemeente zouden moeten worden georganiseerd. De VGC is daarin een belangrijke schakel. Dat is niet alleen belangrijk voor de verbinding met de stad, participatie en sociale cohesie, maar ook als erkenning voor de inzet van al die nieuwkomers die zich zo lang hebben ingezet om dat traject te volbrengen.

Hebt u zicht op het aantal inburgeraars dat jaarlijks via Bon het traject afrondt in Brussel? Hebt u zicht op het aantal gemeentebesturen dat vorig jaar al inburgeringsceremonies heeft georganiseerd? Op welke manier zal de VGC haar rol opnemen als ondersteunende schakel om de gemeentebesturen te stimuleren om deze ceremonies te organiseren? Zult u daarvoor een leidraad ter beschikking stellen van de lokale besturen? Is de VGC bereid om, indien nodig en eventueel in samenwerking met Bon en het netwerk van gemeenschapscentra, zelf dergelijke ceremonies op VGC-niveau te organiseren?

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Over de inburgering langs Vlaamse zijde wil ik nog twee bijkomende elementen aanhalen. Recent kwam Vlaams minister Hilde Crevits met cijfers over Nederlandstalige inburgeringscursussen in Brussel. Daaruit bleek dat het aantal cursussen is gestegen van 1.915 in 2022 naar 3.177 in 2024. We weten echter dat in het samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap wordt voorzien in een capaciteit van 4.000 plaatsen. Dat betekent dat er nog meer dan 800 plaatsen niet worden benut. We weten ook dat zowel het GGC-systeem en het Franstalig systeem daarbinnen onder druk staan door een gebrek aan capaciteit en middelen.

Daarom wil ik vragen of u nog kansen ziet om het aantal Nederlandstalige trajecten in samenwerking met de GGC te versterken. Ten tweede, weten we dat taalkennis de essentie is van inburgering. Wie efficiënt wil inburgeren, moet de taal van de streek spreken, in Brussel dus Frans en/of Nederlands. Het vereiste taalniveau voor Nederlandstalige inburgering is momenteel A2 of hoger. In het Vlaams Regeerakkoord is een opschaling voorzien naar niveau B1. Voor Brussel baart mij dat zorgen. Ik wil vooral vermijden dat het aantal Brusselse inburgeraars dat het Nederlandstalige traject volgt, zou dalen door die hogere eisen. Wat is uw kijk daarop en bent u daarover in overleg met de Vlaamse minister? Ik zou er een lans voor willen breken om er bij die hervorming voor te zorgen dat de Nederlandstalige trajecten in Brussel voldoende populair blijven.

Collegelid Ans Persoons: Brussel is een stad waar de meerderheid van de stadsbewoners een minderheid is. Het is een labo van superdiversiteit, met vele ervaringen en blijvende uitdagingen. Het is belangrijk dat nieuwe burgers kunnen deelnemen aan de samenleving. De VGC zet daarom in op een sterk en onthelend netwerk voor nieuwe Brusselaars.

Uw vraag over inburgeringsceremonies past volgens mij ook in dat kader. Zoals u zelf aangeeft, is het de Vlaamse overheid die in Brussel aan Nederlandstalige zijde de inburgeringstrajecten organiseert via het Agentschap Integratie en Inburgering, dus Bon. In 2024 werden in Brussel 10.365 inburgeringsattesten afgeleverd. Voor 2025 zijn de cijfers nog in voorbereiding.

Het Nederlandstalige inburgeringstraject in Brussel bestaat uit drie verplichte pijlers: maatschappelijke oriëntatie, Nederlands leren en een traject naar werk en opleiding, aangevuld met een vrijwillige vierde pijler. Sinds 1 januari 2023 is de VGC als plaatsvervangend lokaal bestuur bevoegd voor de uitwerking van die vierde pijler in Brussel. De VGC neemt daarbij de promotorrol op voor het regionaal organisatienetwerk CoNnect. De ambitie van dit netwerk is om werk te maken van een warm onthaal van nieuwe Brusselaars in het Nederlandstalige netwerk. Wie kiest voor het Nederlandstalige inburgeringstraject krijgt er zo een breed en kwaliteitsvol aanbod aan netwerk- en participatiekansen bij. De doelstellingen van inburgeringsceremonies op het vlak van lokale netwerking en kennismaking met het brede aanbod sluiten volgens mij aan bij de doelstellingen van CoNnect.

Het doel van een inburgeringsceremonie is een feestelijk moment te creëren waarop inburgeraars die hun traject hebben volbracht en een attest behaalden, in de bloemetjes worden gezet voor hun inspanningen. Zo zorgen we voor een warm welkom in deze stad, stimuleren we verder lokaal engagement en participatiekansen, maken inburgeraars kennis met aanbod en organisaties en werken we aan een positieve beeldvorming.

Aan Nederlandstalige zijde zijn er de voorbije twee jaar een paar initiatieven geweest. Zo organiseerde de Stad Brussel in juni 2024 een inburgeringsceremonie op initiatief van de toenmalige schepen voor Nederlandstalige Aangelegenheden, Anaïs Maes. Dit initiatief werd ondersteund door de VGC en partners uit het Nederlandstalige netwerk. In juli 2024 was er ook een ceremonieel moment in de gemeente Sint-Gillis, gekoppeld aan het feest van de Vlaamse Gemeenschap en in samenwerking met het lokale gemeenschapscentrum.

Naast initiatieven van gemeentebesturen waren er ook ceremonies buiten dat kader, zoals een ceremonie georganiseerd door Bon eind 2025 voor een specifieke doelgroep van inburgeraars, waarbij ook de VGC betrokken was. Het Agentschap Integratie en Inburgering kan lokale besturen ondersteunen bij de organisatie van inburgeringsceremonies. Het Agentschap heeft daarvoor al verschillende ondersteunende *tools* ontwikkeld voor Vlaanderen, maar de vertaalslag naar Brussel ontbreekt voorlopig. Dat gebeurt helaas wel vaker...

De voorbije jaren is dus geëxperimenteerd met deze werkvorm. Er is vooral nood aan een Brusselse aanpak en een helder afsprakenkader, gezien de vele betrokken lokale besturen, Bon, de VGC en het Nederlandstalige netwerk. Dat kan worden geconcretiseerd in een leidraad. De gemeenschapscentra zijn nu al een prioritaire partner binnen CoNnect, en ik wil onderzoeken welke rol zij hierin in de toekomst kunnen spelen.

Naast de nood aan samenwerkingsafspraken tussen de verschillende bevoegdheidsniveaus stelt zich ook de vraag naar daadkracht en middelen, zoals zo vaak. Het is voor mij belangrijk dat alle inburgeraars minstens aan Nederlandstalige zijde een beroep kunnen doen op hetzelfde aanbod. Het inburgeringsbeleid is een onmisbare hefboom om Brusselaars op een kwalitatieve manier te begeleiden en wegwijs te maken in de Brusselse samenleving en het Nederlandstalige netwerk.

Ik ga hier dus mee aan de slag en ik dank u voor uw vraag. Het is inderdaad zo dat er nog ruimte is om meer Nederlandstalige inburgeringstrajecten aan te bieden. De Franstalige trajecten zijn momenteel grotendeels volzet. Daarom denk ik dat we opnieuw contact moeten opnemen, ook met de gemeentebesturen, om hen aan te moedigen om ook te verwijzen naar Bon en niet enkel naar de Franstalige inburgeringstrajecten. Ik denk dat we elkaar kunnen versterken gezien het gebrek aan plaatsen aan Franstalige kant en de mogelijkheid om aan Nederlandstalige kant meer inburgeraars op te nemen. Hier denken we al een tijdje aan en het loopt niet altijd even gemakkelijk, maar volgens mij moeten we hierop blijven inzetten. Het moet natuurlijk toegankelijk blijven en dat is ook iets wat we zullen opnemen met Vlaams minister Hilde Crevits.

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Ik wil twee zaken benoemen. Wat betreft de vierde pijler Connect. Het is jammer dat dit op vrijwillige basis is in Brussel want ik vind dit een heel belangrijk gegeven. Waarom is dit ingevoerd tijdens de vorige legislatuur? Toenmalig Vlaams minister Bart Somers heeft inburgeraars gevraagd wat ze nog nodig hadden. De taal was in orde, de maatschappelijke oriëntatie ook. Maar het ging over het netwerk. We weten allemaal hoe belangrijk een sociaal netwerk is. Vrienden en familie die je de weg kunnen wijzen. Voor ons is dit al belangrijk, dus het is des te belangrijker voor nieuwkomers die niet per definitie vrienden of familie hebben in Brussel. Het is dan wel op vrijwillige basis, maar moeten we op dit vlak niet meer inspanningen doen?

Bij inburgering luidt de vraag als volgt: hoe zorgen we ervoor dat we in deze stad samenleven in plaats van naast elkaar? Hoe zorgen we ervoor dat we ondanks onze verschillen allemaal

behoren tot deze stad en volwaardig kunnen participeren in deze stad? De Nederlandstalige inburgeringstrajecten zitten zeer goed in elkaar en we zien ook dat de slaagpercentages heel hoog zijn. Voor mij zijn die inburgeringsceremonies aan het einde van de rit enorm belangrijk. Na twee jaar van zware inspanningen kunnen mensen het gevoel krijgen dat ze er misschien alleen voor staan. Als je dan op een plechtige ceremonie een diploma krijgt, net zoals de studenten van de ULB en de VUB in het stadhuis, dan is dat een erkenning van je inspanningen.

Dat toont aan dat je, ongeacht je verschillen, behoort tot deze stad en dat je, ongeacht je verleden, samen met anderen kan bouwen aan een leven in de stad. Ik hoor dat Brussel en Sint-Gillis deze ceremonies hebben georganiseerd. Maar dit was niet op aansturen van de VGC. Ik hoor dat u op dit gebied stappen gaat ondernemen en ik ben blij dat mijn vraag voor iets meer ambitie heeft kunnen zorgen. Ik vind dat we dat in elke gemeente zouden moeten doen en dat de VGC hierin een ondersteunende rol in moet spelen.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik ben het eens met collega-raadslid Imane Belguenani dat het aantrekkelijk moet zijn voor een nieuwkomer om het Nederlandstalige traject te volgen. Een inburgeringsceremonie kan hier zeker een plaats in hebben. Bij de hervorming van de taalvereisten moet men hier ook rekening mee houden. Het mag veeleisend zijn, maar het moet ook haalbaar blijven en voordelig lijken. Dat het collegelid zegt dat we de gemeenten meer moeten aanmoedigen om door te verwijzen naar het Nederlandstalige traject, vind ik een goed signaal.

Toen ik Brussels minister Alain Maron hier een tijd geleden over ondervroeg, zei hij dat dit op voet van gelijkheid en op een correcte manier gebeurt. Dat geloof ik ook. Maar gelet op de saturatie van de Franstalige trajecten en de nog beschikbare capaciteit aan Nederlandstalige zijde, denk ik dat het een goed signaal zou zijn om dit bij de gemeenten nog eens extra onder de aandacht te brengen. Het zou een goede zaak zijn als u dit kan opnemen met collegevoorzitter Elke Van den Brandt en minister Alain Maron.

Collegelid Ans Persoons: Ik wil nog toevoegen dat ik deze inburgeringsceremonies erg belangrijk vind. Toen ik nog schepen was in de stad Brussel is men op mijn aandringen begonnen met het organiseren van ceremonies voor mensen die de Belgische nationaliteit hebben gekregen. Ik nodig jullie allemaal uit om daar eens naartoe te gaan. Je vindt daar een heel diverse groep nieuwe Belgen met uiteenlopende achtergronden. Rijke Fransen en mensen die een veel moeilijker parcours hebben gelopen. Het zit niet echt in onze cultuur om ceremonies te organiseren, dit is meer een Angelsaksisch gegeven. Maar het is bijzonder om mensen recht te zien veren voor de Brabançonne en te merken hoeveel emoties er vrijkomen tijdens deze ceremonie.

Daarom vind ik het terecht dat ook mensen die een inburgeringstraject afronden in de bloemetjes worden gezet. Dit wordt al gedaan door sommige lokale besturen. Wij kunnen hen daar maximaal toe aanmoedigen samen met Vlaanderen, maar uiteindelijk zijn het de lokale besturen die de ceremonie moeten organiseren. Dit was even mijn persoonlijke ervaring, maar ik geloof wel echt in het belang van deze ceremonies.

- *Het incident is gesloten.*

Stand van zaken m.b.t. de renovatiewerken van het Kaaithheater

De heer Benjamin Dalle (cd&v): 600 dagen na de verkiezingen, zonder Brusselse Hoofdstedelijke Regering en met heel wat uitdagingen voor Brussel is het vaak moeilijk om trots te zijn op onze stad. Maar als we trots kunnen zijn op onze stad, dan heeft dit vaak te maken met de enorme rijkdom aan culturele instellingen en culturele activiteiten in Brussel.

Vanuit de Vlaamse Gemeenschap hebben we hier de laatste jaren een sterke bijdrage toe geleverd. Cultuurinstellingen zoals de Ancienne Belgique, de KVS, de Beursschouwburg en vele andere hebben hierin een rol gespeeld. In die lijst ontbreekt natuurlijk het Kaaithheater, waar we in het verleden en ook vandaag trots op mogen zijn. Het Kaaithheater heeft zijn werking sterk aangepast, omdat het theatergebouw aan het Saintelettesquare in de zomer van 2022 dichtging voor grondige renovatiewerken.

Sindsdien zijn ze overgestapt op een nomadische werking, waarbij evenementen plaatsvinden op verschillende locaties verspreid over de hele stad en de Vlaamse Rand, zoals in de AB, de Beursschouwburg en ook gemeenschapscentrum De Kriekelaar in Schaarbeek. In 2024 lazen we in *Bruzz* dat de werf vertraging opliep en dat de initiële einddatum voor de werken in 2024 moest worden verschoven naar 2026 met de geplande heropening in het begin van 2027, gelijktijdig met het vijftigjarig bestaan van het theater in het feestjaar 2027. In dit kader zou ik u graag de volgende vragen stellen.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de renovatie? Zit deze renovatie nu op schema of loopt ze verder vertraging op? Zo ja, wat zijn hiervan de oorzaken?

Is er al een datum vastgelegd voor een heropening?

Wat is in de afgelopen jaren de impact geweest van de zogenoemde “nomadische werking” voor het Kaaithheater voor zijn bezoekersaantal, totale inkomsten en programmatie? Lopen deze werking en programmatie voort tot de heropening van het vernieuwde theatergebouw?

Wat is de jaarlijkse kost van de tijdelijke huisvesting en de nomadische werking?

Zal het Kaaithheater na de terugkeer in het gerenoveerde gebouw aan het Saintelettesquare aspecten van deze nomadische werking kunnen behouden of integreren in de dan sedentaire werking?

Collegelid Ans Persoons: Ik ben voor uw vragen te rade gegaan bij mijn collega's van de Vlaamse Overheid. Deze treedt namelijk op als bouwheer via het Departement Cultuur, Jeugd en Media en het Fonds Culturele Infrastructuur (FoCI). Dat betekent dat de Vlaamse Overheid samen met Kaaithheater het project bestuurt, financiering voorziet en verantwoordelijk is voor de uitvoering van de bouw- en renovatiewerken. De VGC is geen betrokken partij in de renovatiewerken van het Kaaithheater en draagt daar financieel niet toe bij.

Wat betreft uw vragen, bleek uit de informatie die wij kregen, dat de vooropgestelde timing niet werd gehaald wegens onvoorziene omstandigheden, zoals jammer genoeg zo vaak het geval is bij een werf. Intussen is er echter zicht op het einde van de werf. Er is nog geen concrete datum geprikt voor de heropening, maar het Kaaithheater mikt nu op de tweede helft van september 2027 om het nieuwe gebouw te openen en meteen het 50-jarig bestaan van de instelling te vieren.

Het Kaaitheater heeft de impact van de nomadische werking geëvalueerd. Het Kaaitheater is erin geslaagd om samenwerkingen op te zetten met talloze partners in Brussel en de Vlaamse Rand, die het bredere mogelijkheden boden tot programmeren. Het programma kwam grotendeels tot stand via copresentatie. Dat heeft globaal geleid tot meer activiteiten dan gestipuleerd in de beheersovereenkomst met de Vlaamse overheid.

De nomadische periode betekent permanent inspelen op kansen, meer afstemming van aanbod en beschikbare zalen, en zoeken naar partners die ook financieel en communicatief willen samenwerken. Die parameters zorgden ervoor dat het programma, het aantal bezoekers en de inkomsten per jaar sterk schommelden. Het feit dat kosten en inkomsten meer gedeeld moeten worden, zorgt in het algemeen voor minder inkomsten. Dat is logisch, want men beschikte over een eigen zaal.

Het publiek tijdens de afgelopen periode is een post-coronapubliek. Het is een publiek dat niet altijd volgde langs alle aangedane zalen. Onder impuls van een nieuw programmteam is de samenstelling ook gewijzigd. Vandaag is ongeveer 73 % van het publiek Brussels, 8 % komt uit de Vlaamse Rand en 14 % uit Vlaanderen – de Vlaamse Rand is natuurlijk ook Vlaanderen. Het aandeel 25-49-jarigen is toegenomen en circa de helft van het publiek is jonger dan 38 jaar.

In antwoord op uw vraag over de jaarlijkse kostprijs van de tijdelijke huisvesting en nomadische werking kan het Kaaitheater, met de steun van de Vlaamse overheid en de VGC, gebruikmaken van kantoren in de Gallaitstraat en de foyer en zaal van gemeenschapscentrum De Kriekelaar als vaste uitvalsbasis. Het Kaaitheater draagt de lasten van de nutsvoorzieningen en de huurkosten van de zaal en foyer van ongeveer 25.000 euro. De kosten voor de Kaaitheaterstudio's in de Onze-Lieve-Vrouw van Vaakstraat blijven ook lopen. Om te voorzien in noodzakelijke uitrusting van het vernieuwde gebouw, werd een reserve opgebouwd.

Met een aantal partners is het Kaaitheater in gesprek om de bestaande samenwerkingen verder te zetten en eventueel nog uit te diepen. Dat gaat voornamelijk over inhoudelijk-artistieke samenwerking en coproductie van grotere internationale producties in grotere zalen, namelijk de Hallen van Schaarbeek, Théâtre National, enz... Ook met partners in de Vlaamse Rand wordt het programma PeriferiK verdergezet. Tot slot, is het ook de bedoeling om het tweejaarlijkse festival 'It Takes A City', ontstaan in de voorbije periode met acht partners, te continueren.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik begrijp uit uw antwoord dat er nog een extra vertraging is van ongeveer een jaar, van eind 2026 naar eind 2027, voor de afronding van de werf wegens de complexiteit van het bouwdoossier. Ik had in het *Bruzz*-artikel waarnaar ik verwees gelezen dat een van de problemen zou zijn dat de brandweer extra eisen zou hebben gesteld inzake brandveiligheid, specifiek voor het beton. Kunt u dat bevestigen? Dat valt onder uw andere bevoegdheid.

Ten tweede, hebt u een aantal cijfers en percentages vermeld, maar dat ging vrij snel. Tenzij ik het gemist heb, hebt u geen absolute aantallen genoemd, noch de evolutie van het bezoekersaantal tussen de vroegere normale werking en de huidige nomadische werking. Het zou nuttig zijn als u daarop nog kunt antwoorden, omdat de vraag natuurlijk is hoe succesvol die nomadische werking is. Bereikt men vandaag evenveel bezoekers als vroeger, of zelfs meer, of is het aantal bezoekers gedaald door die nomadische werking? Dat lijkt mij een

belangrijk criterium om af te wegen of die nomadische werking kwantitatief geslaagd is. Kwalitatief is dat uiteraard moeilijker met cijfers uit te drukken.

Tot slot, nog een derde element. De opening is nu voorzien in september 2027. Betekent dat dat de nomadische werking wordt verdergezet tot augustus 2027, in plaats van tot dit jaar?

Collegelid Ans Persoons: Uw eerste vraag, namelijk of de kosten en de werf zijn uitgelopen door eisen van de brandweer, zal ik moeten verifiëren. Ik wil er wel op wijzen dat we vanuit mijn bevoegdheid inzake Stedenbouw nooit tussenbeide komen in de eisen van de brandweer, aangezien het om veiligheid gaat. Als de brandweer eisen stelt, wordt dat door alle partners gevolgd, wat ook logisch is omdat het om de veiligheid van een gebouw gaat.

Meer specifieke cijfers over de bezoekers en hun evolutie, gezien de verschillende zalen waarin werd gewerkt, kan ik nu niet geven, maar ik zal nagaan of we die nog kunnen bezorgen.

Het spreekt voor zich dat de nomadische werking wordt verdergezet tot het Kaaitheater naar zijn definitieve locatie verhuist.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Ik kijk uit naar eventuele extra informatie. Hopelijk kan de timing nu gehaald worden en wordt de nomadische werking op een goede manier voortgezet. We kijken uit naar de opening in het feestjaar 2027.

- *Het incident is gesloten.*

Opvoedingsondersteuning in Brussel

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ook vanuit de bevoegdheden van de collegevoorzitter wil ik het vandaag hebben over de woelige oudejaarsnacht. Niet vanuit het perspectief van veiligheid of ordehandhaving, maar vooral vanuit het perspectief van gezinnen. Want telkens opnieuw klinkt na incidenten dezelfde vraag: “*Waar waren de ouders?*” Alsof ouders er niet van wakker zouden liggen. Alsof zij dit gedrag oké zouden vinden.

Elke ouder wil precies hetzelfde als wij allemaal. Dat hun kinderen veilig zijn. Dat de stad veilig is. Dat grenzen gerespecteerd worden. Dat oudjaar een moment van feest is en geen moment van ontsporen. Maar voor heel wat gezinnen is oudejaarsnacht een moeilijk evenwicht tussen vertrouwen geven, grenzen stellen en escalatie vermijden.

Veel jongeren voelen de druk. Ze voelen de groepsdynamiek, de sociale media, de verleiding om mee te doen. Maar ook ouders weten dat oudjaar elk jaar een moeilijk moment is. Ze voelen ook hun eigen onzekerheid. Hoe streng moet ik zijn? Wanneer grijp ik in? Hoe hou ik contact zonder alles los te laten? En net daar botsen veel ouders op hun limieten. Niet uit onwil, maar uit onmacht. Omdat ze denken alleen te staan. Omdat ze niet altijd weten waar ze terechtkunnen. Of omdat hulp pas zichtbaar wordt wanneer het al fout is gelopen.

We hebben opvoedingsondersteuning ondergebracht in de Huizen van het Kind. Dat is goed, maar bereikt die ondersteuning ouders voldoende? Opvoeden doe je immers niet alleen. Vooruit is daar absoluut van overtuigd. Ons Brusselse Brede School-verhaal toont hoe school,

jeugdwerk en buurt ouders kunnen versterken. Als we willen vermijden dat alsmaar jongere kinderen betrokken raken bij rellen of ordeverstoring, dan moeten we luisteren naar ouders, naar hun vragen, twijfels en zoektocht naar houvast, en zorgen voor de ondersteuning en begeleiding die ze nodig hebben.

Welke vragen en signalen ontvangen opvoedingswinkels en andere vormen van opvoedingsondersteuning van ouders in de periode rond en na oudjaar? Gaat het ook om ouders die aangeven dat hun kinderen betrokken waren bij incidenten tijdens oudjaar, en die op zoek zijn naar begeleiding?

Hoe evalueert u die vragen?

Op welke manier worden die ouders vandaag ondersteund om grenzen te stellen, in dialoog te blijven en herhaling te voorkomen?

Hoe verloopt de samenwerking tussen de Huizen van het Kind en de Brede Scholen, zodat ouders niet ‘van het kastje naar de muur’ gestuurd worden?

Welke extra stappen ziet u om opvoedingsondersteuning zichtbaarder, laagdrempeliger en beter afgestemd te maken op risicomomenten zoals oudjaar?

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Door deze vraag heb ik iets bijgeleerd. De Huizen van het Kind kende ik vooral in het kader van perinatale ondersteuning en ondersteuning in de eerste levensjaren, t.e.m. 12 jaar. Nu heb ik geleerd dat men daar inderdaad ook opvoedingsondersteuning kan krijgen tot 24 jaar.

Ik vind het goed dat de heer Ilyas Mouani dit onder de aandacht brengt. Misschien krijgt dit ook extra weerklank door zijn vraag. Ik heb daarbij wel de aanvullende bedenking dat dit deels bij de bevoegdheden van de collegevoorzitter thuishoort, maar dat het voor een groot deel ook gaat over jeugdwerk en aanverwante sectoren.

Wanneer kinderen tieners worden – en dat heb ik tot mijn scha en schande als ervaringsdeskundige zelf moeten vaststellen – zijn hun directe referenties niet langer hun ouders, maar hun *peers*. Ze gaan rondkijken in hun vriendengroep en in de bredere wereld. Dat is ook waarom ouders op dat moment zich afvragen wat ze hiermee moeten doen.

Ik hoop dus dat de heer Ilyas Mouani ook aanvullende vragen stelt over andere bevoegdheden. Voor vragen over tieners en ouders zijn er betere plaatsen. Zolang kinderen hun referentie nog bij hun ouders leggen, gaan ze ook met hun vragen naar hen toe. Ouders die niet weten hoe ze daarmee moeten omgaan, kunnen mogelijk geholpen worden via de Huizen van het Kind. Bij deze vraag denk ik eerder aan organisaties zoals het JAC, het CAW en de vele vzw's die bezig zijn met tieners en jongeren. Dat is dan niet echt een vraag voor de collegevoorzitter. De Huizen van het Kind zijn meer gericht op de eerste levensjaren, met uitbreiding tot 12 jaar, en minder op de doelgroep van 12 tot 24 jaar.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Sommige jongeren durven kabaal maken, dingen kapotmaken, soms spuwen naar mensen... Je vraagt je soms af hoe het kan dat jongeren zo veel durven.

Ik was pleegouder en heb daarna een kind geadopteerd, dat vijf jaar bij mij is gebleven. Op een bepaald moment was ik heel kwaad op het kind en stuurde hem naar zijn kamer. Hij is naar boven gegaan en heeft de deur met veel lawaai dichtgeslagen. Toen raakte ik in paniek en belde naar de psycholoog. De psycholoog zei dat ik me niet ongerust moest maken omdat dit betekent dat het kind zich veilig voelt. Want als hij stilletjes naar boven was gegaan en onder het bed was gekropen, dan had ik pas reden tot bezorgdheid.

Hij voelde zich dus veilig. De vraag is vandaag: hoe kan het dat jongeren zich vandaag zo veilig voelen dat ze durven doen wat ze doen? In de metro zijn er veertig volwassenen aanwezig en toch durven ze mensen lastigvallen. Ze maken dingen kapot en durven dat gewoon. Hebben ze geen angst? In de Peterboswijk wonen duizenden volwassenen en toch durven tien, twintig, dertig jongeren voor grote verstoringen zorgen. Waarom? Hoe kunnen we die jongeren begrijpen? Voelen ze zich zo veilig of durven ze gewoon alles? Dat is materie voor onderzoek en debat.

Ik wil de schuld niet bij de ouders leggen. Zij hebben hulp nodig. Maar die jongeren lijken zeker ook niet bang voor het systeem: niet bang voor justitie, niet bang voor de politie, niet bang voor de buurt. Ik maakte zelf mee dat twee jongeren een tramstel vol volwassenen op stelten zetten. Waarom durven ze dat?

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Bij eerdere vragen over de Brede School zei ik hier al: *“It takes a village to raise a child.”* Bij opvoeding en de vergroting van ontwikkelingskansen van kinderen gaat het over school, vrijetijdsaanbod, maar ook over de betrokkenheid van de buurt. De Brede Schoolwerking doet dat of zou dat moeten doen. We kunnen daar veel meer inspanningen leveren, maar dat is niet de vraag van vandaag.

Inzake opvoedingsondersteuning moeten we ons afvragen welke rol de ouders hierbij nog hebben. In welke mate kan een ouder een jongere nog beïnvloeden? Luisteren jongeren nog naar hun ouders? Het is ook belangrijk dat de opvoedingsondersteuning, die vandaag bij de Huizen van het Kind zit, *outreaching* werkt. Men moet naar ouders stappen en hen informeren over de mogelijkheden. Het is belangrijk dat die opvoedingsondersteuning beschikt over een volledig overzicht van het aanbod in Brussel en dat dit aanbod ook bekendgemaakt wordt bij jongeren en ouders. Wat doen de Huizen van het Kind concreet om *outreaching* te werken? Gebeurt dat vandaag al, en zo ja, wat wordt er precies gedaan?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Dat zijn allemaal belangrijke vragen. Iedere ouder wil zijn of haar kinderen zien opgroeien in veiligheid en vertrouwen. We willen dat onze kinderen plezier maken, vriendschappen sluiten en hun weg vinden. Iedere ouder zit soms met vragen en twijfels over zijn of haar rol: hoe geef je vertrouwen, hoe trek je grenzen, waar kan je terecht voor ondersteuning, wie kan je helpen als het even niet meer lukt?

Het feit dat de heer Fouad Ahidar zegt dat hij ondersteuning zoekt en daarbij dus ook een kwetsbaarheid als ouder toont, is een heel belangrijk signaal. Voor veel mensen is het niet geweten dat het oké is om als ouder niet alles te weten, dat je steun mag zoeken en dat er effectief ondersteuningsdiensten bestaan voor dergelijke vragen. Dank u voor die getuigenis.

Iedere ouder zit soms met die vragen. Daarvoor zijn er ondersteuningsdiensten. De VGC ondersteunt hiervoor HOPON, dat staat voor holistische opvoedingsondersteuning. Dit is een initiatief van i-mens, waarbij opvoedingscoaches zowel professionelen als ouders begeleiden bij opvoedingsvragen en twijfels. De werking verloopt via individuele ondersteuning in de

tien fysieke locaties van het Huis van het Kind Brussel, maar ook via telefoon en e-mail. Het convenant van de VGC met HOPON is recent, net als andere overeenkomsten, verlengd tot eind 2026, gezien de politieke situatie.

Naast individuele begeleiding organiseert HOPON ook een groepsaanbod, zoals thematische oudercafés. Die vinden plaats op scholen, in kinderdagverblijven en in de Huizen van het Kind. Grenzen stellen is daarbij een van de meest aangehaalde thema's. Daarnaast zijn er oudercafés over opgroeien met tieners, praten met kinderen, straffen en belonen en positief of waardevol opvoeden. Deze thema's zijn relevant voor de ondersteuning van ouders binnen deze context. Tijdens het oudercafé waardevol opvoeden wordt bv. veel aandacht besteed aan respect, onder meer aan respect voor materiaal.

HOPON heeft geen specifieke vragen gekregen over de oudejaarsnacht, noch in individuele gesprekken, noch tijdens de permanenties. De thema's worden zo wel op een brede manier aangeraakt.

Naast HOPON financiert de VGC sinds 2017 het initiatief Connect, eveneens van i-mens. Connect is een project dat momenteel loopt in 11 scholen. Er wordt ingezet op ouderbetrokkenheid voor gezinnen in de meest kwetsbare situaties. In samenwerking met het OCB werkt Connect aan de betrokkenheid door *outreachend* te werken naar ouders, ondersteuningsvragen op te vangen en ermee aan de slag te gaan. Buiten deze vormen van gezinsondersteuning bestaan er heel wat initiatieven die breder inzetten op het detecteren van signalen van ouders.

Het CAW is een laagdrempelig aanspreekpunt voor onder meer vragen van ouders over opvoeding. Het CAW geeft aan dat de opvoedingsondersteuning een relatief klein deel van 2,7 % van hun hulpvragen vertegenwoordigt. Organisaties zoals NASCI en Femma Quartier werken rond empowerment van moeders, door bijvoorbeeld Mama's Club en *safe spaces* te organiseren waar vrouwen elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen uitwisselen. Vanuit de aflopende Vlaamse projectoproep Lokale Bondgenotennetwerk ontstond het project Moment van D'Broej. Dit bestaat uit een ervaren psychologe en een netwerk van partners die actief zijn op vindplaatsen, zoals scholen, om vragen rond ondersteuning op te vangen. Via individuele gesprekken met ouders en kinderen en groepssessies over opvoeding maken ze tijd voor opvoedingsvragen. Zo dragen ze bij aan preventie van problemen op latere leeftijd.

Er was een vraag over samenwerking tussen het Huis van het Kind en de Brede Scholen. Dit gebeurt in de eerste plaats lokaal. Medewerkers van het Huis van het Kind en Brede Schoolcoördinatoren maken deel uit van elkaars netwerk en zitten in lokale thematische werkgroepen om gezamenlijke acties op te zetten.

Bovenlokaal zorgt de VGC voor afstemming rond de doelstellingen, de doelgroep en de verdeling van de regio's. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat de Brede Scholen zich richten op de basis- en secundaire scholen en de verschillende partners rond cultuur, jeugd, sport en welzijn in de buurt om een netwerk in en rond scholen te creëren. Daardoor worden ontwikkelingskansen voor kinderen en jongeren maximaal ondersteund. Zij vertrekken daarbij van de noden van kinderen en jongeren. Bij de Brede Scholen vormen ouders dus geen rechtstreekse doelgroep. Het Huis van het Kind richt zich daarentegen wel rechtstreeks tot de ouders, onder meer door het bieden van opvoedingsondersteuning. Coördinatie over de verschillende Brusselse Huizen van het Kind is sinds 1 januari 2026 toegekend aan de VGC.

In eerste instantie zet de VGC in op de continuïteit van het aanbod naar gezinnen, zoals het aanbod voor opvoedingsondersteuning.

Daarnaast start de VGC een participatief traject met alle organisatoren en partnerorganisaties van het Huis van het Kind om de toekomst vanaf 2027 vorm te geven. De programmatie en de invulling van het aanbod van het Huis van het Kind in Brussel, onder meer rond opvoedingsondersteuning, krijgt een plaats in dat traject. De bedoeling is om vanaf 2027 de bekendheid en toegankelijkheid van de Huizen van het Kind te vergroten.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): De collegevoorzitter citeerde heel wat mooie initiatieven om ouders te helpen. Het is niet alleen een verhaal van jeugdwerking, maar ouders moeten ook weten dat ze er niet alleen voor staan en dat er hulp beschikbaar is. Ze moeten weten waar ze terecht kunnen wanneer ze die hulp nodig hebben.

Vorig jaar maakte ik een oudejaarsavond mee waarop ik ouders zag wenen. Een moeder vroeg letterlijk om haar kind thuis te brengen. Het beeld dat in de media wordt gegeven is soms anders dan de realiteit. Er zijn ouders die er geen grip meer op hebben, die op oudejaarsavond moeten gaan werken terwijl er 6 tot 7 kinderen thuis zijn. Sommigen hebben het sociaaleconomisch moeilijk, zijn alleenstaand of hebben niet de luxe om op oudejaarsavond thuis te zitten met hun kinderen.

Het is interessant dat de collegevoorzitter de preventie van problemen op latere leeftijd vermeldde. Dat is wat wij vragen. De laatste jaren zien we kinderen en jongeren die meedoen met het geweld. Ze worden steeds jonger en gewelddadiger. Het is belangrijk om op alle vlakken in te zetten op jeugdwerking en op ondersteuning van ouders die het nodig hebben. Daarvoor moeten er ook plekken zijn zoals een oudercafé of een *safe space* voor ouders die in gesprek willen gaan.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik zou toch opletten met het gebruik van het profiel van werkende ouders met 6 of 7 kinderen. Ik woonde thuis met 8 kinderen, maar wij hebben nooit iemand lastiggevalen. De vraag is wat het profiel is van die jongeren. Gaat het over extremisme of radicalisme? Kijk naar het extreme voorbeeld van Abdelhamid Abaaoud, wiens vader 7 winkels had in Brussel. Hij studeerde aan het Sint-Pieterscollege van Ukkel, niet bepaald de slechtste school van Brussel. Toch verviel hij in extremisme.

We zouden het profiel moeten maken van de kabaalmakende jongeren die alles vernielen. Wie zijn ze juist? We moeten zorgen dat we er geen amalgaam van maken.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Door deze discussie wordt het duidelijk dat er heel wat plekken zijn in het Brussels middenveld waar mensen terecht kunnen voor opvoedingsadvies en ondersteuning. Anderzijds is er een schrijnend gebrek aan psychologen en psychiaters voor kinderen en jongeren. Bij de VUB moet men bijvoorbeeld een jaar wachten op een intakegesprek. Onlangs probeerde ik nog een afspraak te maken voor een moeder en kreeg ik die wachttijd als antwoord.

Het is belangrijk dat ouders weten waar ze terechtkunnen. Er zijn best veel plekken waar zowel ouders als jongeren en kinderen terecht kunnen. Zou er niet best een overzicht zijn met personen die ouders kunnen bellen? Het alternatief is dat er verschillende plekken moeten worden opgebeld om ergens een plaatsje te vinden. Bestaat een dergelijk overzicht? Kan een dergelijke lijst worden aangemaakt?

Mevrouw Imane Belguenani (Anders.): Ik heb HOPON, Connect, het CAW en D'Broej horen vermelden. We weten dat de wachtlijsten bij het CAW zeer lang zijn. Verwijzen naar het CAW is correct, maar ouders of toekomstige patiënten moeten zeer lang op ondersteuning wachten. HOPON en Connect lijken me goede initiatieven te zijn voor een individueel en groepsaanbod.

Zoals de heer Fouad Ahidar zei moeten we over jongeren die probleemgedrag vertonen niet generaliseren. Crimineel of gewelddadig gedrag is niet eigen aan wie uit een groot gezin komt. De feiten tonen wel aan dat er in armere wijken meer criminaliteit voorkomt. De vraag is dan natuurlijk of het de jongeren of de mensen die zelf in die wijken wonen het probleemgedrag vertonen, of het mensen uit andere wijken zijn die naar armere wijken komen om crimineel gedrag of ander probleemgedrag te vertonen. Dat is op zich een debat apart.

Wat voor mij vaststaat, is dat we hoe dan ook *outreaching* moeten werken. Ik verwijs daarbij naar de Brede Schoolwerking, waar mijn collega in zijn vraag ook naar heeft verwezen. De Brede Schoolwerking is destijds begonnen met coördinatoren die individueel in scholen aanwezig waren. Dat was niet toevallig. Scholen zijn ontmoetingsplekken. Ouders moeten er sowieso naartoe, kinderen ook. Het is een ideale plek waaraan je verschillende vormen van ondersteuning en aanbod kan koppelen. Vanuit die gedachte is de Brede Schoolwerking ontstaan. Werken vanuit scholen. Vandaag zijn de coördinatoren gekoppeld aan de gemeenten, maar de werking blijft in essentie schoolgericht. We werken in scholen en bieden daar een zeer breed aanbod aan, gaande van muziek en theater tot vrijetijdsactiviteiten.

Ik vind dat we die aanpak ook moeten doortrekken naar gezinsondersteuning. Ook daar moeten we vertrekken vanuit de scholen, omdat de ouders daar aanwezig zijn. Ik vroeg of er een overzicht bestaat van het aanbod waar ouders terecht kunnen. Dat aanbod bestaat wellicht, maar de vraag is of het ook effectief tot bij de ouders geraakt. En ik denk dat het antwoord daarop is: niet altijd.

Daarom ben ik ervan overtuigd dat we sterker vanuit de scholen moeten werken. Ik roep de collegevoorzitter dan ook op om dit initiatief mee op te nemen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik denk ook dat dit debat op zich al aantoont dat er nog veel winst te boeken valt wat betreft de kennis van over het aanbod, dat er wel degelijk is. Ik wil de sector dan ook bedanken voor de inspanningen die zij leveren om *outreaching* te werken, waarbij men echt naar buiten gaat en mensen actief opzoekt.

Er bestaat uiteraard een overzicht. Er zijn organisaties zoals het Centrum Algemeen Welzijnswerk of HOPON die ook mensen kunnen doorverwijzen. Vaak gaat het erom dat binnen de sociale sector voldoende geweten is wat anderen doen, zodat die doorverwijsfunctie ook effectief kan worden opgenomen.

Er zijn tools zoals de sociale kaart, met verschillende zoekinstrumenten. Daarnaast is er ook laagdrempelig aanbod, zoals TEJO voor psychologische ondersteuning of OverKop. Dat zijn allemaal initiatieven die absoluut vermeldenswaardig zijn, maar waarnaar mensen soms de weg niet kennen. Onbekend is onbemand.

Ik denk ook dat platformen zoals Smartschool een middel kunnen zijn om ouders te bereiken en om informatie door te geven. Er wordt dus wel degelijk gezocht naar manieren om tot bij mensen te komen en om het aanbod bekend te maken.

Tegelijk denk ik dat het een terechte algemene analyse is dat er nog winst te boeken valt in het ervoor zorgen dat ouders weten welk aanbod er bestaat en dat zij er ook effectief gebruik van durven maken op momenten dat ze het nodig hebben.

- *Het incident is gesloten.*

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)

Antipestbeleid

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Vorige week hoorden we het schokkende verhaal van een 14-jarig meisje dat volgens haar familie maandenlang werd gepest op het KTA Zavelenberg in Sint-Agatha-Berchem. Ondanks herhaalde signalen en meldingen werd er nauwelijks ingegrepen. Het geweld bleef toenemen tot het volledig ontspoorde. Het meisje werd door een tiental jongeren zwaar aangevallen en in het gezicht verbrand.

Wat dit verhaal extra schrijnend maakt, is dat het meisje zich nooit echt beschermd lijkt te hebben gevoeld. Haar moeder zegt dat waarschuwingen aan de school niet ernstig werden genomen en dat de maatregelen vooral haar dochter raakten: een klaswissel, afzondering tijdens de speeltijd, nog meer isolement. In plaats van de pesters aan te pakken, werd het slachtoffer aan de kant geschoven. Dit is geen misverstand, maar een duidelijk alarmsignaal over wat er misloopt wanneer kinderen die om hulp vragen niet worden beschermd.

Collega's, dit verhaal raakt mij ook persoonlijk. Ik ben zelf jarenlang slachtoffer geweest van pesterijen. Het is lang geleden, maar het gevoel zit nog altijd in mijn lijf alsof het gisteren was. In mijn tijd telde ik de minuten af tot de bel ging. Thuis kon ik even op adem komen, daar was het veilig. Vandaag is dat anders. Met sociale media stopt het nooit. Het gaat door na school, 's avonds, 's nachts. Onze kinderen kunnen niet meer ontsnappen. Ze zijn nergens nog echt veilig.

Deze zaak legt opnieuw pijnlijk de vinger op de wonde. Het pestbeleid in onze scholen schiet tekort. Op papier is alles er: regels over zorg en veiligheid, meldprocedures, leerlingenparticipatie, campagnes, projecten, CLB-begeleiding, tools tegen pesten. Maar in de praktijk blijft dat te vaak dode letter. Enkel theorie. Wat er op school echt gebeurt, hangt nog altijd af van waar je terechtkomt. En dat mag nooit het verschil maken tussen bescherming en verwaarlozing.

Dit is helaas geen geïsoleerd verhaal. In Frankrijk zagen we recent nog hoe de jonge Camélia uit het leven stapte na aanhoudend pesten op school. Ook daar trekt de familie nu aan de alarmbel en dient ze klacht in. Het toont hoe grensoverschrijdend en hoe structureel dit probleem is, en hoe dodelijk de gevolgen kunnen zijn wanneer signalen worden geminimaliseerd of genegeerd.

Kan het collegelid een concreet overzicht geven van de huidige Vlaamse en Brusselse verplichtingen en richtlijnen inzake antipestbeleid in de Nederlandstalige scholen in Brussel?

Kan hij ook aangeven welke belangrijkste tekortkomingen recent door de onderwijsinspectie of andere instanties werden vastgesteld?

Hoe evalueert hij de effectiviteit van de bestaande ondersteuning — VGC-campagnes, welzijnsprojecten, CLB-begeleiding, de ‘Wij Pestvrij’-toolkit, de Scholierenkoepel — in termen van concrete resultaten op schoolniveau? Welke hiaten stelt u vast in de praktijk?

Zal de casus van de 14-jarige leerlinge van het KTA Zavelenberg aanleiding geven tot een gerichte audit of doorlichting van het antipestbeleid en de meldprocedures in Brusselse Nederlandstalige scholen? Welke concrete maatregelen verbindt het collegelid daaraan op korte termijn?

Begrijp mij niet verkeerd: ik zou tientallen gelijkaardige gevallen kunnen geven. Deze zaak is in de pers gekomen en ik vond het een goede gelegenheid om hierover te spreken.

Welke bijkomende structurele maatregelen overweegt het collegelid om te komen tot een echt sterk en afdwingbaar antipestbeleid in Brussel, bijvoorbeeld een centraal meldpunt, gespecialiseerde interventieteams, verplichte vorming en bindende protocollen? Binnen welke timing wil hij die realiseren?

Hoe wordt vandaag de verantwoordelijkheid vastgelegd wanneer een school signalen van ernstig pestgedrag onvoldoende of te laat oppikt? Welke concrete sancties of corrigerende maatregelen bestaan er wanneer blijkt dat een school haar zorg- en veiligheidsverplichting niet nakomt?

Aangezien pesterijen zich steeds vaker buiten de schoolmuren en via sociale media voortzetten: hoe ziet het collegelid de verantwoordelijkheid van scholen in het aanpakken van online pesten, en aan welke bijkomende richtlijnen of middelen denkt hij hiervoor?

Pesten volgt je de rest van je leven. Ik ben 53 jaar. Ik ben gepest geweest tussen mijn 6de en mijn 12de. Dat is bijna 40 jaar geleden. En ik kan vandaag nog altijd vertellen hoe ik werd gepest achter die grijze container, hoe ze mij 10 minuten lang sloegen. Die bel was mijn redding, dat heb ik al eens in de pers gezegd. Die 10 minuten, dat is de tijd dat ze je vastpakken en beginnen te slaan. En ik kan vandaag, 40 jaar later, bijna tot op 30 seconden nauwkeurig zeggen wat 10 minuten zijn. Op een bepaald moment begin je te tellen: nog 30 seconden, nog 10 seconden, nog 5 seconden. Dan gaat de bel, en dan laten ze je los. En dan probeer je gewoon in de rij te gaan staan, want als je iets durft te zeggen, pakken ze je terug vast aan de schoolpoort. Dan durf je niets meer te zeggen. Ik wil gewoon zeggen: dat achtervolgt je voor de rest van je leven. Sommige mensen komen daar sterk uit. Ik ben er sterk uitgekomen, maar spijtig genoeg zijn sommigen er vandaag niet meer om dat verhaal te vertellen. Daarom denk ik dat pestbeleid als prioriteit moet worden gezien.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): In Sint-Jans-Molenbeek raakte een 14-jarig meisje in het gezicht gewond na een aanval door een groep jongeren. Ze werd na de schooluren aan haar nieuwe school opgewacht en in een steegje aangevallen. De feiten liepen zo uit de hand dat ze brandwonden in het gezicht opliep die werden aangebracht met een aansteker.

Dit is een duidelijk geval van groepspesterij dat volledig is ontspoord. Het beeld van dit jonge meisje met tweedegraads brandwonden blijft hangen. Volgens haar moeder waren de feiten van pesten al bekend op haar vorige school, maar werd er niet snel of niet doortastend genoeg ingegrepen. Daarom gaf zij haar dochter een nieuwe start op een andere school, maar ook daar stopte het niet. Ze kwamen haar opnieuw opzoeken en de belaging bleef doorgaan.

Dit verhaal raakt ons diep, omdat het toont wat er gebeurt wanneer pesten niet tijdig wordt gezien of aangepakt. Een falend pestbeleid maakt jongeren onveilig, terwijl jongeren zich op school net veilig moeten voelen om te kunnen groeien. Pesten heeft daar geen plaats.

Bijna exact een jaar geleden stelde ik al een vraag over het antipestbeleid aan uw voorganger, nadat de Scholierenkoepel aan de alarmbel trok. Toen kreeg ik van voormalig collegelid Sven Gatz het antwoord dat alle erkende scholen verplicht zijn een antipestbeleid te voeren, dat er programma's bestaan zoals KiVa, dat leerlingen via Smartschool meldingen kunnen doen en dat er ondersteuning is via CLB's en welzijnsorganisaties. Hij verwees ook naar tal van preventieve projecten en initiatieven in Brussel. Vandaag moeten we helaas vaststellen dat die inspanningen in deze concrete *case* niet hebben volstaan.

Wie zich onveilig voelt op school, haakt af. Zo verliezen jongeren hun plek op school, hun motivatie en uiteindelijk hun toekomstkansen. Dat zien we vandaag te vaak in Brussel. Deze feiten tonen opnieuw hoe kwetsbaar ons geweest is. Brussel telt het hoogste aantal NEET-jongeren (*Not in Education, Employment, or Training*) van het land. Te veel jongeren vallen uit zonder diploma en zonder perspectief. Tegelijk wachten duizenden kinderen op jeugdhulp en dragen veel leerlingen zware problemen mee naar de klas.

Het onderwijs kan deze uitdaging niet alleen dragen, maar een antipestbeleid en samenwerking vormen toch de basis van een goede schoolomgeving.

Hoe evalueert u het bestaande antipestbeleid? Is het voldoende om vroegtijdig problemen te detecteren en aan te pakken?

Hoe verloopt de begeleiding, signalering of opvolging van pesten in onze Nederlandstalige scholen hier in Brussel? Waar ziet u nog ruimte voor verbetering?

Welke bijkomende stappen zal u zetten om scholen beter te ondersteunen in de strijd tegen pesten en grensoverschrijdend gedrag?

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Onze fractie heeft ook kennisgenomen van die vreselijke feiten. Pesten op school is al decennia en misschien al wel eeuwen een probleem. De fataliteit ervan wordt soms als vaststaand feit beschouwd, maar dat is niet zo. Er zijn manieren om pestgedrag doeltreffend en duurzaam te doen verdwijnen.

Net als de heer Fouad Ahidar heb ik helaas veel ervaring met gepest worden op school. Toen werd daarover gezegd: "*tja, dat is dan maar zo.*" Maar toen mijn kind op school werd gepest, heb ik meegemaakt hoe een leerkracht of andere schoolmedewerker doortastend optrad en het pestgedrag ongelooflijk snel een halt kon toeroepen. Zulke mensen kunnen pestgedrag in de kiem smoren, maar het ook doen stoppen als het al een hele tijd aan de gang is. Ik vond het fantastisch om te zien en blijf die mensen eeuwig denkbaar. Ik heb nog steeds contact met hen.

Wat dat betreft, vind ik het een groot falen dat het Vlaamse kenniscentrum rond pestgedrag nog niet erkend is. Het centrum heeft namelijk technieken klaarliggen. Ik denk dat de VGC die deskundigen moet contacteren. Veel leerkrachten zitten te wachten op strategieën om pestgedrag op school aan te pakken.

Belangrijk in het algemeen, maar voor ons in Brussel in het bijzonder, is het besef dat kinderen elkaar pesten omdat ze verschillend zijn. Wij zijn zo trots op onze diversiteit, maar kinderen kijken weleens met wantrouwen naar wie anders is. Dat hoeft niet zo te zijn, maar om de zaken goed aan te pakken, heb je goede methodes nodig.

Een tweede punt waar ik bij wil stilstaan, is de rol van sociale media. Voor sommige kinderen betekenen sociale media inderdaad dat ze nooit rust hebben. Laten we echter niet vergeten dat sociale media voor heel wat kinderen echter een levenslijn vormen. Dat heb ik bij mij thuis ook gezien. Sociale media bieden kansen om met vriendjes te praten die wél positieve feedback kunnen geven.

Ik heb hierover wat zitten te googelen en stootte op een prachtig opiniestuk in de *British Medical Journal* van vorig jaar. Een aantal specialisten gaf aan dat je socialemediagebruik door kinderen en jongeren moet bekijken vanuit een mensenrechtenperspectief. Denk bv. aan LGBTQ-jongeren, kinderen die op de vlucht zijn, die met huiselijk geweld te maken krijgen of in een andere onveilige situatie verkeren. Zulke kinderen vinden op sociale media een groep, een gemeenschap. Ze krijgen er te horen dat ze niet alleen zijn en niet abnormaal zijn.

Weet u nog, de boodschap voor Amerikaanse LGBTQ-jongeren was ooit “*it gets better*”. Ik denk dat die boodschap geldt voor zeer veel gepeste kinderen. Onze aanpak moet daarom gelaagd zijn. Louter sociale media in de ban doen, is niet de oplossing, want dan snijden we de levenslijn voor talloze kinderen brutaal af. Ik verwijs nogmaals naar kinderen die thuis in een onveilige situatie verkeren of naar kinderen die op de vlucht zijn en dankzij sociale media toch nog met het thuisfront in contact kunnen staan. Op dit moment wordt er op heel sloganske manier gepraat over een socialemediaverbod, vind ik.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Bedankt aan de vraagstellers en aan de heer Fouad Ahidar voor zijn persoonlijke getuigenis. Mijnheer Ahidar, ik weet dat pesten een van uw politieke strijdpunten vormt. Terecht, want de impact van pesten op het mentaal welzijn van jongeren is reusachtig. Cijfergegevens bevestigen dat. Het recentste onderzoek – *de Health Behaviour in School-aged Children-studie* (HBSC), UGent – dateert van 2022. Uit de Vlaamse cijfers bleek toen dat 1 Vlaamse jongere op 5 werd gepest. Daarmee deed Vlaanderen het slechter dan in 2018, want toen ging het om 1 jongere op 6. Ik heb geen weet van recentere studies.

Mijnheer het collegelid, is het mogelijk om de studie van de UGent uit 2022 aan te vullen met cijfers die specifiek voor Brussel gelden? Het lijkt me relevant voor de VGC om te weten of algemene Vlaamse cijfers ook in Brussel van toepassing zouden zijn.

Ten tweede, denk ik dat de VGC een rol kan spelen door in te haken op het ontwikkelde Vlaamse beleid. In de vorige legislatuur was mentaal welzijn prioriteit 1 van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP). In het plan van de huidige minister van Jeugd heet de voornaamste prioriteit “*goed in je vel*” – dat is ongeveer hetzelfde. De strijd tegen pesten maakt daar deel van uit.

Tijdens de vorige legislatuur al heeft mevrouw Celia Groothedde ten onrechte beweerd dat er geen erkend Vlaams kenniscentrum rond pesten bestaat. Daarnet beweerde ze dat nog eens. Er bestaat wel degelijk zo’n centrum: ‘Kies Kleur tegen Pesten’ wordt sinds 2022 structureel gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap en is een echte referentie ter zake. De oorspronkelijke toelage bedroeg 140.000 euro. Ik vermoed dat het bedrag sindsdien

geïndexeerd is. Een van de verwezenlijkingen van het centrum is de website *www.allesoverpesten.be*, waarop erg veel nuttige informatie staat.

Mijnheer het collegelid, bestaan er al banden tussen dat platform en de VGC? Er zijn kansen voor de VGC om het Vlaamse beleid te versterken, specifiek in Brusselse scholen en voor Brusselse jongeren.

Collegelid Dirk De Smedt: Dank voor de pertinente vragen over een thematiek die ons allen zou moeten beroeren en mij ook persoonlijk erg raakt. We dienen alles in het werk te stellen, dat lijkt mij evident, om scholen ertoe in staat te stellen om pesten een halt toe te roepen. Dat geldt in het algemeen voor de hele samenleving.

Ik heb uw specifieke vragen zo goed mogelijk proberen te bundelen. Omdat het een actualiteitendebat betreft, heb ik vandaag echter geen gedetailleerde cijfers of geactualiseerde studies mee.

Eerst wil ik de regelgeving bespreken. Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel valt integraal onder de regels van de Vlaamse Gemeenschap. Alle erkende scholen zijn decretaal verplicht om beleid te voeren rond leerlingenbegeleiding. Scholen dienen dus aandacht te besteden aan het psychisch en sociaal functioneren van de leerlingen.

Leerlingenbegeleiding situeert zich altijd op vier begeleidingsdomeinen: de onderwijsloopbaan, leren en studeren, psychisch en sociaal functioneren, en uiteraard ook preventieve gezondheidszorg.

U moet weten dat de VGC met betrekking tot het voeren van een bepaald antipestbeleid geen verplichtingen kan opleggen aan de Nederlandstalige scholen in Brussel. Vanuit haar flankerende rol stimuleert en motiveert de VGC de Nederlandstalige scholen uiteraard wel. De VGC zet tal van projecten op ter ondersteuning van het antipestbeleid.

Elke school wordt eveneens begeleid door een vast CLB, dat bijvoorbeeld tekenen van pestgedrag meldt aan de school. Indien nodig kan de school haar brede basiszorg laten versterken door hulp te vragen aan de pedagogische begeleidingsdienst of aan een externe dienst.

De CLB's houden evoluties in de gaten en gaan het gesprek aan met scholen als ze bepaalde trends vaststellen. De signaalfunctie van de CLB's is decretaal vastgelegd: de centra maken de scholen duidelijk welke behoeftes er spelen. Ze doen dat op basis van gegevens of herhaalde individuele zorgvragen. Daarbij hebben de CLB's aandacht voor de knelpunten in het beleid van de leerlingenbegeleiding.

De onderwijsinspectie brengt jaarlijks een verslag uit. In de editie van 2025 staat het volgende: "als ouders, leerlingen en cursisten geen gehoor vinden bij de school of het bestuur, kunnen ze melding maken bij de onderwijsinspectie." Ook die dienst biedt dus ondersteuning aan.

Vervolgens bespreek ik graag de verschillende projecten die zijn opgezet. Vlaanderen en Brussel hebben immers veel aandacht voor dit probleem. Dat uit zich zowel in de reguliere begeleiding en nascholing als in specifieke initiatieven.

De drie Brusselse CLB's organiseren samen, met de ondersteuning van de VGC, het Centraal Meldpunt Brussel (CMB) KANS. Het CMB is gericht op de preventie van schooluitval bij leerlingen. Gepest worden is uiteraard een van de factoren die een rol kunnen spelen bij dreigende schooluitval.

Scholen kunnen ook een meldknop aanbrengen op Smartschool, waarmee leerlingen pestgedrag kunnen signaleren. De meldknop leidt naar een anoniem formulier.

Scholen werken vaak rond peer mediation, onder verschillende noemers. Denk bijvoorbeeld aan de Confixers, een initiatief van de Vlaamse Scholierenkoepel en het departement Onderwijs en Vorming. Confixers zijn leerlingen die als aanspreekpunt dienen voor andere leerlingen die met problemen worstelen, zoals gepest worden, zich niet goed voelen, problemen thuis, ruzies, enzovoort. De Confixers adviseren de school bij de verdere uitbouw van een antipestbeleid.

Aanvullend bestaat er een aantal laagdrempelige hulpverleningsinitiatieven. Jongeren die worden gepest, kunnen anoniem terecht bij organisaties die gespecialiseerd zijn in luisteren, ondersteunen en begeleiden. Het gaat o.a. om WatWat, Theo, Awel, de Overkophuizen. www.allesoverpesten.be en CLB Chat, een chatbox waar leerlingen hun verhaal kwijt kunnen. U ziet het: er is geen gebrek aan aanbod. Toch blijft fysiek, mentaal en digitaal pestgedrag een groot probleem. Het is zaak om je weg te vinden in een reeks mogelijkheden om gepaste hulp te krijgen. Dat geldt voor leerlingen, ouders en schoolteams.

Hoe moet het nu verder? U begrijpt dat het College gezien de gevoeligheid van deze zaak niet kan en zal ingaan op de specifieke casus. Uit de feedback die ik kreeg van de scholengroep Brussel blijkt echter dat alle nodige maatregelen zijn getroffen en dat er een uitgebreid zorgaanbod is verstrekt, zowel door de school als door andere actoren.

U hebt gevraagd of we de bestaande ondersteuning en projecten evalueren. Uiteraard doen we dat. Alles wordt geëvalueerd. Als we hiaten opsporen, sturen we ons aanbod bij. Wat mij betreft, is dit een blijvende beleidswerf.

Ik heb daarnet een overzicht gegeven van allerlei projecten. Het zijn er zoveel dat we erover moeten waken dat zorgverleners de bomen door het bos kunnen blijven zien. Het probleem is zo complex dat we moeten vermijden dat ons beleid niet dichtslibt in een bevoegdheidsdiscussie tussen Onderwijs, Welzijn en Jeugd – zoals ik bij een vorige vraag moest vaststellen.

We moeten dus overmatige versnippering wegwerken en streven naar een structurele en geïntegreerde samenwerking tussen Onderwijs, Welzijn, Jeugd, ouders, scholen en andere betrokkenen. Deze problematiek verdient een doelmatige en optimale aanpak. Ik zal onverwijld met het College op zoek gaan naar een reeks voorstellen om de geïntegreerde werking te verbeteren. We zijn het allemaal eens over de vraag of het anders moet.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik houd het kort. Ik ga later op mijn gemak het antwoord van het collegelid lezen.

Ik ben voorstander van een brede aanpak, maar in de casus die nu voorligt, hebben we nog maar eens te maken met mensen die zeggen dat ze niet werden geholpen. Aan de andere kant

horen we dan weer dat alles in het werk is gesteld om ze te helpen. Ik laat het antwoord even in het midden en ga de familie spreken om te proberen begrijpen wat er aan de hand is.

Zoals u aangeeft, is er aan aanbod geen gebrek. Desondanks zijn de cijfers rampzalig. Ze blijven maar stijgen, en dan gaat het enkel over mensen die überhaupt durven te vertellen dat ze worden gepest! Ik heb dat nooit aan mijn ouders durven te vertellen. Ze hebben toevallig ontdekt dat ik werd gepest, anders hadden ze het misschien nooit geweten. Ik ben toen van school veranderd. Ook nu zijn er nog talloze kinderen die zich schamen of andere redenen hebben om niemand in vertrouwen te nemen.

Wat is er eigenlijk aan de hand? We hebben een heuse batterij aan projecten, geleid door gemotiveerde mensen die hun best doen. Toch wordt het verhoopte resultaat niet bereikt. Kunnen we nog iets anders doen? Moeten we onze inspanningen over een andere boeg gooien? Kunnen we op zoek naar goede praktijken uit andere landen? Ik weet het niet, maar we zijn nu 40 jaar later en ik blijf praten over pesten. Er is dus iets niet in de haak.

Sindsdien zijn er wel sociale media in gebruik genomen, maar toch blijf ik op mijn honger zitten. Mijnheer het collegelid, u hebt geantwoord wat u kunt antwoorden. Ik kan alleen maar blijven hopen dat er verbetering aan zit te komen.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik ben blij met het voornemen van het collegelid om een gestructureerde en gecoördineerde aanpak uit te werken. Dit is ook een verplichting voor het hele N-netwerk, zoals sportclubs en jeugdwerkingen. Jongeren die hun ouders of leerkrachten niet durven te vertellen dat ze worden gepest, durven dat misschien wel in hun club of jeugdwerking. Dat zijn plekken die vaak voor hen een tweede thuis vormen, plekken waar ze zich goed voelen, van elkaar kunnen leren en zulke ernstige feiten kunnen delen met andere jongeren of begeleiders. Ook straathoekwerkers spelen een grote rol: vaak hebben zij een goed contact met jongeren.

De voorbije jaren neemt het aantal gevallen van pesten snel toe door TikTok en andere sociale media, waar je talloze filmpjes aantreft van gepeste jongeren. Die filmpjes verdwijnen niet, ze blijven online staan! In plaats van dat enkel klasgenoten getuigen zijn van pestgedrag, zien opeens duizenden mensen in heel de stad hoe iemand wordt gepest. Daar moeten we iets aan doen. Misschien kunnen we net zoals Frankrijk een socialemediaverbod overwegen. In eerste instantie moeten we ervoor zorgen dat die video's niet eeuwig op sociale media blijven staan.

Mevrouw Celia Groothedde (Groen): Met al dat 'vooruit' en 'anders' zouden mensen er bijna 'groen' van worden. Ik wil beginnen met een rechtzetting. Aan het begin van de vorige legislatuur heb ik inderdaad samen met de Vlaamse collega Katia Segers van Vooruit resoluties ingediend om een structurele aanpak tegen pesten te garanderen en ook te subsidiëren. Die aanpak is er intussen.

Mijn vraag is of het aanbod de vraag vindt. Aan de ene kant merk je dat scholen hier echt actief een vraag hebben. Ik kan u garanderen dat er vandaag op elke school kinderen zijn die gepest worden en op dit moment met angst zitten. Pedagogische studiedagen zijn overigens een uitstekend moment om aan leerkrachten uit te leggen waarom dit superbelangrijk is en hoe zij daar concreet mee kunnen omgaan.

Het is heel belangrijk dat scholen actief weten waar ze terechtkunnen. Ik vind het ook niet zo erg dat het aanbod op verschillende plaatsen zit. Een CAW heeft misschien een psycholoog

ter beschikking, maar een wijkgezondheidscentrum ook. Dat zijn verschillende contexten waar mensen op uiteenlopende momenten naartoe gaan. Tegelijk is het belangrijk dat het aanbod ook de vraag vindt bij ouders en kinderen zelf.

Wat collega Fouad Ahidar zei over kinderen die het niet durven zeggen, herken ik uit mijn eigen ervaring thuis. Mijn kind durfde het op de duur niet meer te vertellen, omdat er door de leerkrachten niet werd geluisterd. Er werd gezegd dat er geen aansluiting was bij de groep, terwijl mijn kind werd geslagen. Kinderen en ouders moeten echt weten dat ze bij de school terecht kunnen, maar ook dat ze rechtstreeks naar het aanbod kunnen stappen als een school niet luistert, geen gehoor geeft, er geen ruimte voor heeft of er niet mee verder kan. Soms zit een school ook zo vast in andere problemen dat er weinig ruimte is voor bijkomende zaken.

Ik heb begrepen dat er een hoorzitting zal plaatsvinden in de Raad. Daar moet volgens mij grondig worden bekeken hoe Brussel een goede coördinatie en een snelle interventie kan garanderen. Ik vind het echt vreselijk om zulke verhalen te horen. Intussen heb ik ook de naam teruggevonden van de onderzoekster die werkt rond sociale media en de invloed ervan, ook de positieve, op kinderen: Victoria Goodyear van de Universiteit van Birmingham. Zij stipt aan dat er nog niet genoeg onderzoek is, maar ze heeft wel een zeer interessante aanpak.

De heer Benjamin Dalle (cd&v): Tot slot, van deze actualiteitsvragen wil ik drie concrete suggesties doen. Ten eerste, zouden uw diensten contact kunnen opnemen met de Universiteit Gent om te bekijken of de HBSC-studie van 2022 kan worden geactualiseerd en of daarin ook een Brussels onderdeel mogelijk is? Het thema is belangrijk genoeg om ook Brusselse cijfers toe te voegen.

Ten tweede, versterk de samenwerking met het netwerk ‘Kies Kleur tegen Pesten’ en *allesoverpesten.be*. Ik zie bv. dat de preventiedienst van de stad Leuven een structurele partner is van dat platform. Misschien kan de VGC ook partner worden, om zo beter gevoed te worden en nauwer samen te werken.

Ten derde, vind ik dat elke school een actieplan rond pesten zou moeten hebben. Veel scholen beschikken daar vandaag al over, zeker ook Brusselse scholen. Ik heb zelf enkele jaren geleden in Tollembeek, in de Rand rond Brussel, de school De Knipoog bezocht. Die had een zeer indrukwekkend plan van aanpak met concrete resultaten. Het platform *allesoverpesten.be* kan daarbij ondersteunen. Dat is misschien een oproep om te bekijken, eventueel samen met het OCB en de CLB's, of de meeste scholen vandaag al zo'n plan hebben en of dit kan worden opgeschaald naar alle Brusselse Nederlandstalige scholen.

Collegelid Dirk De Smedt: Ik wil nog enkele elementen verduidelijken. We moeten vermijden dat de indruk ontstaat dat de verschillende actoren op het terrein, en de scholen op de eerste plaats, onvoldoende aandacht zouden hebben voor deze problematiek. Er bestaat een zeer brede zorg-, begeleidings- en preventielogica m.b.t. pest- en intimidatiegedrag, waarbij signalen worden geïdentificeerd en waarbij die binnen het schoolbeleid niet alleen actief maar ook proactief worden aangepakt.

Er is een structurele betrokkenheid van de CLB's en van tal van andere externe partners die ik daarnet heb vermeld. Er is niet alleen een afbakening van verantwoordelijkheden binnen de school, maar ook een aanpak die breder gaat dan het loutere schoolgebeuren, zowel in tijd als in context. De meeste scholen, en ik durf zelfs te stellen dat het om alle scholen gaat maar dat moet ik verder bevragen, werken met een strategie die uitgaat van een zorgcontinuüm. Daarbij

zijn brede basiszorg, fasering en escalatie naar verhoogde zorg, evenals de uitbreiding daarvan, opgenomen in een gestructureerd pestactieplan.

Signalering gebeurt niet alleen door de betrokkenen zelf, maar ook vanuit de zorgcontext, door medeleerlingen, leerkrachten en andere actoren binnen en buiten de school. Vandaag zijn er dertig Brede Schoolcoördinatoren die daarin ook een rol vervullen. Je hebt vandaag signalering, onderzoek, maatregelen, herstelinitiatieven en veiligheidsmaatregelen, en desgevallend ook escalatiemogelijkheden, t.e.m.t het inschakelen van politieondersteuning of -aanwezigheid in, naast of rond het schoolgebeuren.

Er zijn heel wat initiatieven genomen om, ook breder dan alleen rond pestgedrag, de leef- en leeromgeving veiliger te maken, onder meer via schoolafspraken en schoolreglementen. Er is een nauwe samenwerking, niet alleen met de CLB's, maar ook rechtstreeks met de ouders en eventuele andere zorgactoren.

Het is belangrijk dat uit dit debat duidelijk blijkt dat deze problematiek zeer ernstig wordt genomen, in de eerste plaats door de scholen zelf, die zich daar zeer verantwoordelijk voor voelen. Zij worden niet alleen in de klas, maar ook op het niveau van het schoolmanagement in eerste lijn geconfronteerd met deze problematiek.

Er is een systemische registratie en opvolging, een bredere proactiviteit om de problematiek bespreekbaar te maken en een concrete opvolging wanneer individuele of collectieve vaststellingen worden gedaan. Binnen de logica van het zorgcontinuüm worden ook de passende maatregelen genomen. Dat is vandaag het kader.

Dat neemt niet weg dat elk geval dat door dat kader niet wordt onderschept er een te veel is. Daarom engageer ik mij uitdrukkelijk om hier verder mee aan de slag te gaan en de aandacht blijvend te vestigen op dit thema, zowel binnen het College als binnen het geheel van de onderwijs-, welzijns- en jeugdactoren van de VGC en daarbuiten.

Om concreet op uw drie vragen te antwoorden. We zullen met veel plezier contact opnemen met de Universiteit Gent om te bekijken of een actualisatie mogelijk is of misschien al lopende is. Wat een mogelijk partnerschap met 'Kies Kleur tegen Pesten' en de website die zij ondersteunen betreft, stel ik vast dat er vandaag binnen het OCB al veel beschikbaar is rond pestgedrag. Vanuit het OCB is er ook proactieve ondersteuning naar de sector. Elk bijkomend partnerschap om nog meer aan de kar te trekken, ga ik graag aan, dus dat zullen we zeker bekijken.

Wat het actieplan rond pesten betreft, vermoed ik dat elke school in Brussel vandaag over zo'n actieplan beschikt, gelet op hun decretale verantwoordelijkheid. Ik weet ook dat er in het verleden initiatieven zijn geweest om *best practices* te delen. Ik zal mijn diensten de opdracht geven om daarover een 100 % sluitend en cijfermatig onderbouwd antwoord te bezorgen.

Mijn excuses voor het overschrijden van mijn tijd, maar ik vond het te belangrijk om hier voorbij aan te gaan.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik wil praten over alles wat goed gaat, bij honderd projecten in honderd scholen, maar ik wil ook praten over wat er slecht gaat. Daarom zitten we in de politiek, om dat te veranderen. Veel scholen nemen deze zaak misschien

ernstig, maar veel scholen ook niet. Wanneer we dan dreigen met een klacht, dan verandert de situatie.

Op een bepaald moment sprak ik met een directeur en ik zei: *“Als er iets gebeurt met deze jongen of met dit meisje, dan bent u verantwoordelijk en dan dienen we een klacht in tegen u.”* Plots werd een hele reeks projecten opgestart om het kind te proberen helpen. Hoe erg moet het worden? Op een bepaald moment moet je kunnen zeggen dat je het beu bent.

De directeur is de ‘grote leerkracht’ van de school, de ‘pedagogisch verantwoordelijke’ van de school. Dan moet je de verantwoordelijkheid ook nemen. Maar als een jongen of een meisje wordt gepest, dan doet de school niets of zeer weinig. Dan zeggen ze: *“Wij hebben onze handen vol. Het is niet evident. We zijn druk bezig en we hebben niemand die hier specifiek bezig mee kan zijn.”*

En dan heb je het CLB. Hoe vaak heb ik het CLB niet gebeld? Honderd keer! Zij hebben ook problemen, een gebrek aan personeel, mensen die uitvallen door ziekte enzovoort. Maar de problematiek van de kinderen kan niet wachten. Daarom is het misschien eens interessant om een paar gevallen te bekijken, de ouders uit te nodigen en een hoorzitting te organiseren om te zien wat we kunnen verbeteren.

Ik ben ervan overtuigd dat u wilt dat het goed gaat. Daarom zeg ik ‘meten is weten’ en verwijs ik naar de cijfers. Ongeveer een op de vijf Vlaamse leerlingen zegt dat ze de voorbije maand gepest is. Bij jongere kinderen van 11 en 12 jaar loopt dit op tot bijna een op drie. 8 % van de jongeren wordt regelmatig gepest, d.w.z. meerdere keren per maand. En cyberpesten treft ongeveer een op de acht jongeren. Dat is een onderzoek bij 20.000 kinderen en jongeren. Deze cijfers zijn toch problematisch? Je kunt niet zeggen dat iedereen dit probleem vandaag ernstig neemt. Sommige scholen doen dit wel, andere totaal niet. U mag mij vertrouwen. Er zijn heel veel directies die zeggen dat ze er gewoon geen tijd voor hebben. Soms wordt ook de reputatie als excuus gebruikt. Het spijt me, maar het gaat hier wel om kinderen, en niet over de reputatie van een school.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Ik denk niet dat er scholen zijn die zeggen dat ze geen tijd hebben om hiermee bezig te zijn. Ik denk wel dat het nodig is om de nodige ondersteuning te geven aan de scholen zodat ze hier wel degelijk mee bezig kunnen zijn. Want pestgedrag bestaat in alle scholen. Als VGC moeten wij de scholen de gepaste wapens bieden om de strijd tegen pesten aan te gaan.

- *Het incident is gesloten.*
- *De vergadering wordt om 11.33 gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werd een schriftelijke vraag ingediend door de heer Ilyas Mouani.

TREFWOORDENREGISTER**Antipestbeleid, blz.****Evaluatie van de projecten rond oudejaarsavond, blz. 3****Opvoedingsondersteuning in Brussel, blz. 20****Organisatie van inburgeringsceremonies binnen het Nederlandstalig netwerk in Brussel, blz. 14****Overheveling van de leenvergoeding voor de Brusselse openbare bibliotheken, blz. 12****Samengevoegde actualiteitsvragen****Zie – Antipestbeleid****Stand van zaken m.b.t. de renovatiewerken van het Kaaithheater, blz. 18****Vragen om uitleg****Zie - Evaluatie van de projecten rond oudejaarsavond**

- Opvoedingsondersteuning in Brussel
- Organisatie van inburgeringsceremonies binnen het Nederlandstalig netwerk in Brussel
- Overheveling van de leenvergoeding voor de Brusselse openbare bibliotheken
- Stand van zaken m.b.t. de renovatiewerken van het Kaaithheater